

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 8122, 8123,
Inseratni oddelek: Ljubljana, Se-
burgova ul. 6. — Tel. 8492, 2492,
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana, 8124, 8125, 8126.
Ižana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
8122, 8123, 8124, 8125, 8126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celja, Strpssmayrjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračaja.

Polom pomorske konference

Japonska delegacija je dobila iz To-
kia navodila, naj takoj zapusti londonsko
pomorsko konferenco, ako se ne sprej-
me japonsko stališče po popolni enako-
pravnosti v oborožitvi na morju. Včeraj
je bila ta pretnja tudi v resnici izve-
delo in tako bo z japonske strani ofi-
cielno likvidirana razorožitvena akcija
na morju.

Če le kdaj, smemo to pot reči, da raz-
voj dogodkov na londonski razorožitveni
konferenci ni nikogar presenetil in da
je vse računalo z njim. Pričakovanja so
bila že od početka skrajno pesimistična.
Ako se je kljub temu konferenca še
imenovala razorožitvena, je to samo še
zadnji odsev onega velikega pričakova-
nja, ki se je svoj čas stavilo na medna-
rodno akcijo, stremelo za visoko po-
stavljenim ciljem splošne razorožitve.

Da prihaja odstop ravno od Japonske,
je povsem v skladu s sedanjim razmer-
jem ter razpoloženjem v mednarodnem
političnem svetu. Pristavimo naj samo,
da v bistvu stvari ni, da bi morali po-
morsko konferenco razgati ravno Ja-
ponci, marveč bi mogli isto opraviti tudi
predstavitelji kakšne druge države. S to
morda nekoliko nejasno omenimo smo ho-
teli le naznačiti, da so na dosedanjih
konferencah velike težave prihajale tudi
od druge strani; treba se nam je samo
spomniti na veliki spor med Francijo
ter Italijo, ki je nastal, ker je rimska
vlada na vsak način zahtevala pariteto s
francosko vojno mornarico. Dalje ne
smemo prezreti, da si sedaj gradi vojne
ladje tudi Nemčija in to v ne nezmam-
nem obsegu 35% britanskega ladjevja.
Pa tudi med Francijo, Anglijo in Ame-
riko niso poravnane še vse razlike v
zahtevah glede pomorske oborožitve, zla-
sti, kar se tiče kvalitete ladij, podmor-
nic itd. Vendar so ti spori manjšega po-
mena in ker ni manjkalo dobre volje, bi
se bili nedvomno brez posebnih težav
poravnali. Drugače pa je z japonskimi in
br. brčkone kmalu tudi z nemškimi za-
htevami, zakaj tu gre za različno poli-
tični dinamiko, gre za stremeljenje mladi-
h, doslej ne dovolj oboroženih sil, ki se
ne marajo dati ustaviti na svojem po-
hodu v smeri imperializma.

Imamo tedaj na eni strani saturirane
sile, na drugi pa države, ki smatrajo, da
jim je dodeljena najmenjše bodoč-
nost z imperialistično ekspanzijo, pa se
hočejo na vsak način za to svojo vlogo
temeljito pripraviti, ne štedeč pri tem
finančnih in drugega vrst. Na eni
strani tedaj težnja po ohranjanju pridob-
ljenih pozicij, na drugi stremeljenje po
novih osvojitvah, po povečanju moči in
posesti ter gospodarskih možnosti. Ako
imamo to nasprotje, točno pred očmi bo-
mo razumeli marsikaj in se tudi ne
bomo v bodoče vdajali napačnim iluzi-
jam.

Povsem v skladu z naznačenimi de-
stvi smo opazili, da so v angleško-ameriški
sferi z največjimi nadami pričakovali
razorožitve na morju, da so se lotili ak-
cije pomorskih konferenc z največjim
optimizmom. Velika Britanija ne misli
več osvajat, tudi Amerika se je popol-
noma odrekla imperializmu, ki je nekaj
časa ogražal tako južno kakor srednjo
Ameriko, in tudi čez Tihi ocean ne po-
sega več. O Franciji velja isto, nikjer
več ne moremo odkriti področja, kamor
bi bile usmerjene njene ekspanzivne tež-
nje. Zategadelj je popolnoma v redu, ako
so tako v Londonu kakor v Washingto-
nu in Parizu povsem navdušeni za to, da
se uredi ključ za medsebojno oborožitve,
ki naj bi v glavnem očuvala obstoječe
stanje. Seveda je tako stališče simpatič-
no tudi v drugih pogledih, saj je izraz
sodobnega pacifističnega razpoloženja
širokih množic in zato jako popularno.

O nagibih za povečavo pomorske obo-
rožitve pri drugi kategoriji držav ni tre-
ba izgubljati obilo besed, dovolj so znani.
Danes so v ospredju japonske zahteve,
ki so jako slabo utemeljene. Zakaj nihče
ne ograža Japonske. Z dosedanjim pomor-
sko silo popolnoma obvlada situacijo v
področju, kjer se uveljavljajo njene ek-
spanzivne težnje. Ako hoče kljub temu še
več, je jasno, da gredo njeni cilji še da-
lje, da si hoče zgraditi osnovo za nove
osvojitve, ki morde ne bodo omejene samo
na vzhodno Azijo. Ker se je Amerika
pričela umikati od azijske strani, se z
japonskimi zahtevami dejansko ograža
britanski in nizozemski svet, če ne že
sedaj pa gotovo za bolj oddaljeno bodo-
čnost. Podoba je, da se ne bo moglo
izviti iz teh zaključkov, izvirajočih iz tr-
dovratnega japonskega stališča na po-
morski londonski konferenci.

Vprašanje se postavlja, ali ima kak
smisel, da se pomorska konferenca na-
daljuje brez Japonev. Res moremo pre-
ostale pomorske sile. Velika Britanija,
Amerika, Francija in Italija, še nadalje
zborovati in se dogovarjati o medseboj-
nem odnošaju v meri oborožitve. Po ve-
čini so difference med njimi take prirode,
da ne bo pretežko, spraviti jih v sklad
in jih izravnati. Težja bi bila stvar, ako
bi Italija zopet posegla po svoji zahtevi
iz polpretekla dobe in se vnovič smislila
v borbo za pariteto s Francijo. Toda v
današnji mednarodni situaciji se pač ni
bati, da bi se zgodilo kaj takega, marveč

AVSTRIJSKI KANCELAR V PRAGI

Tako s češkoslovaške kakor z avstrijske strani zatrjujejo, da je obisk zasebnega značaja, vendar pa govore o veliki njegovi važnosti

Praga, 16. januarja. b. Ob 17 je pri-
šel avstrijski zvezni kancelar dr. Schu-
schnigg v spremstvu svojega zasebnega
tajnika dr. Fiedstala in ravnatelja
uradnega dopisnega urada dr. Webra na
Wilsonov kolodvor v Prago, kjer so ga
sprejeli in pozdravili namestnik zuna-
njega ministra dr. Krofta ter razne dru-
ge oficijelne osebnosti, dočim se je av-
strijski poslanik dr. Marek peljal zvez-
nemu kancelarju naproti že do državne
meje. Po sprejemu se je kancelar dr.
Schuschnigg odpeljal v hotel »Espiana-
de«, kjer se je nastanil.

K prihodu dr. Schuschnigga v Prago
dajejo iz službenih praških krogov na-
slednji komentar:

Obisk avstrijskega zveznega kancelar-
ja je bil dogovorjen na zasebno pobudo
in se tudi formalno očuva njegov za-
sebnosti značaj. Lahko pa se reče, da je
zaradi razumevanja, ki ga je našel na
Češkoslovaškem, in po odnevu, ki ga je
zbudil po vsej evropski javnosti, obisk
presega prvotni pomen. Ta dejstva go-
vorijo precej razločno, kako živo se čuti
povsod potreba zblizanja med srednje-

evropskimi državami. Pri tej priliki je
treba ponovno poudariti, da se je avstrijs-
ko-češkoslovaško razmerje od vsega po-
četka in takoj potem, ko se je razsula
stara monarhija, razvijalo izredno zado-
voljivo. Avstrijci in Čehoslovaki so ka-
zali ob prevratu redko razumevanje zgo-
dovinske nujnosti in tudi najboljšo vo-
ljo, da bi se čim prej prilagodili novim
razmeram, četudi bi bilo to zvezano z
velikimi žrtvami. Prijateljska ureditev
medsebojnih vprašanj v pogodbi iz Lan-
o priliki Schobrova obiska l. 1921. in
iniciativno sodelovanje Češkoslovaške
pri sanacijskem delu Društva narodov v
korist Avstrije po obisku takratnega
kancelarja dr. Seipila l. 1922., bosta
ostala zgodovinska mejnika v razvoju
srednjeevropske povojne dobe.

Danes niso redki glasovi, ki pripisu-
jejo obisku kancelarja dr. Schuschnigga
sličen pomen. Točno je, da tesni, kultur-
ni in gospodarski odnošaji med Avstrijo
in Češkoslovaško niso bili nikoli prekri-
njeni in da je veljala čim živahnejša
izmenjava duhovnih in materialnih do-
brin in čim bolj prijateljsko politično

sodelovanje na obeh straneh za prvi po-
goj varnosti in napredka obeh držav. Če-
škoslovaška zunanja politika se bavi od
vsega početka z mislijo, da je treba čim
bolj okrepiti odnošaje med srednjeev-
ropskimi državami. Ustanovitev Male an-
tante ni bila naperjena proti Avstriji in
Madžarski in za pristop ter sodelovanje
v tej ali oni obliki so imeli Avstrijci in
Madžari vedno odprto pot. V tem se do
danes ni ničesar spremenilo.

Avstrijski zvezni kancelar bo svoje
bivanje v Pragi predvsem porabil za jav-
no predavanje v praškem industrijskem
klubu, da bo podčrtal pripravljenost svo-
je države za ustvaritev čim bolj zaup-
nega razmerja med sosedji ter se bo pri
tem posvetil predvsem vprašanjem in na-
logam srednjeevropske gospodarske po-
litike, obenem bo imel tudi zasebne raz-
govore z vodilnimi češkoslovaškimi oseb-
nostmi.

Kancelar o svojem obisku

Praga, 16. januarja. a. »Prager Presse«
objavlja naslednje zanimivo izjavo avstrijs-
kega zveznega kancelarja dr. Schuschnigga

Ki je dejal med drugim:

»V sedanjem nemirnem času spravljajo
vsako srečanje vodilnih ministrov v zvezo
z raznimi kombinacijami. Da mi bo moj
obisk v Pragi dal priliko za sestanke s
češkoslovaškimi vodilnimi državniki, je pri
dobrih sosednjih odnošajih med Avstrijo in
Češkoslovaško razumljivo. Veselim se teh
srečanj, ker so taki razgovori, za oba dela
zelo informativni in ker mnogo doprinašajo
k medsebojnemu razumevanju.

Medsebojno razumevanje je prav v seda-
njem času, ki še vedno trpi zaradi posledic
medvojne miselnosti, najvažnejši pogoj za
pozitivno politiko, ki ima za cilj pomirje-
nje Evrope in regeneracijo njenih gospo-
darskih razmer. Gospod predsednik češko-
slovaške republike je pred nekaj tedni pa-
rabil priliko, da izrazi to prepričanje v iz-
javi, da mora vsaka nacionalna politika,
ako hoče biti uspešna, delati za to, da spravi
v zvezo interese svoje lastne države s
splošnimi interesi. Naša politika v Avstriji
je že davno orientirana v tej smeri. Nam
je potrebno, da živimo z vsem državami in
zlasti s sosednimi v miru in v prijateljstvu.
To je naša želja in naš cilj, po katerem
stremimo brez vsake zahrbtnosti politične
misli.

Masaryk v Pragi

Praga, 16. januarja. AA. Predsednik Ma-
saryk je prišel v Prago. Danes je bil na
kosilu pri predsedniku češkoslovaške re-
publike dr. Beneša.

Italijani poročajo o uspešni ofenzivi na jugu

Na več mestih so predrli abesinsko fronto in potisnili Abesince nazaj — Največja bitka sedanje vojne

Asmara, 16. januarja. d. Po poročilih z
južne fronte se je 12. januarja pričela ofen-
ziva proti obkoljevalnim položajem vojske
rasa Deste v smeri proti krajem Malka Rie
Giligio in Odo ob somalski meji pri Dolu raz-
vila v veliko bitko. Pričela se je v nedeljo
zjutraj z napadom domačinskih čet. Abe-
sinci so v vsej naglici izkopali strelske jar-
ke in zgradili tudi gnezda za strojnice, ta-
ko da so italijanske čete zadele na močan
odpor in so morale počakati na prihod oja-
čenj.

Ko so ta ojačenja prispela, se je četam
generala Graziana posrečilo predreti abe-
sinske črte ter potisniti Abesince, ki so se
trdovratno branili, nazaj. Zvečer 12. ja-
nuarja so italijanske čete prodrle že 25 km
daleč za abesinsko črto. Abesinci so pustili
na bojišču okoli 500 mrtvih, dočim je na ita-
lijanski strani padlo 100 moč.

Med bitko je prodrla neka druga italijan-
ska kolona od Amina vzdolž reke Gana-
le Doria ter je po hudi borbi osvojila vasi
Gogoru in Semle. Naloga te kolone je bila
da potisne abesinske sile proti meji Kenije
Po dosedanjih vesteh se zdi, da je to iz-
vedla.

Dne 13. januarja so bile vojaške opera-
cije, podpirane od letalskih sil, še bolj raz-
širjene. Na vsem ozemlju med rekama Uebi
Sebeli in Fafan so se razvile mnoge večje
in manjše bitke. V torek zvečer je potekala
italijanska fronta od Malka Bisike na meji
Kenije preko krajev Torbi Gogoru in La-
ma Šilindi do reke Uebi Sebeli. Vse kaže
da so se te operacije razvile v največjo
bitko sedanje vojne tako glede na obseg
bojišča, kakor tudi na veliko uporabo vo-
jaštva. Na italijanski strani so poslali v boj
več divizij, med njimi tudi bele čete

Italijansko vojno poročilo

Rim, 16. januarja. AA. Propagandno mini-
strstvo je objavilo naslednji komuniké št.
98: Bitka pri Gavale Doria se je končala
s popolnim uspehom naših čet. Prodrle so
in popolnoma strle ograjeni odpor sovra-
znikov. Čete rasa Deste se umikajo v naj-
večjem neredu. Sovražne izgube so velike,

bo v tem pogledu rimska politika gotovo
nekaj časa znatno bolj popustljiva.

Pač pa bi mogle prihajati težave od
obnove nemške vojne mornarice, ki jo je
Anglija priznala ter se presenetljivo
naglo sprijaznila z njo, ne da bi se bila
poprej v tem pogledu sporazumela s
Francijo ali z drugimi pomorskimi si-
lami. Toda tudi nemška mornarica na-
staja šele polagoma, tako da za sedaj
spor okrog nje še ni aktualen. Še manj
se je mogla dosedaj uveljaviti Rusija, ki
smatra težišče svoje obrambene dolžno-
sti in politike na kopnem. Prej ali slej
bo zato postalo nujno, da se na pomor-
sko konferenco povabita Nemčija in Ru-
sija, za sedaj pa se v tej smeri ne bi
mogla najti nikakršne rešitve. Zakaj odhod
Japonske postavila si je, ki so zainteresi-
rane na Tihem oceanu pred opasnost, da
bodo morale računati s težnjo po neome-
jenem oboroževanju Japonske. In na to
težnjo ne bo moglo odgovoriti drugače,
kakor s povečavo lastne oborožitve na
morju. V tem pogledu niti nadaljnje raz-
motrivanje na londonski konferenci nič
ne koristi, razen v primeru, da bi se
Amerika in Anglija dogovorili za skuren
sistem oborožitve, ki bi mogel klibo-
vati japonskemu. Ali za tako pot je
menda vendarle še prezgodaj.

koliko znašajo, bo mogoče šele naknadno
ugotoviti.

Letalstvo je na somalskem bojišču ob-
streljevalo sovražne čete, zbrane pri Da-
gaburju in Sasatani. Abesinci, ki so že
prej izrekli zvestobo našim četam, so se
skupaj borili z njimi.

Fašistični listi o cilju ofenzive

Rim, 16. januarja. o. Italijanski tisk ko-
mentira ofenzivo na somalski fronti m
pravi, da ima prodiranje italijanske vojske
vzdolž kenijske meje namen, prisiliti so-
vražnika k odprti bitki. Obenem naj bi se
pretrgale njegove zveze z angleško Keni-
jo, odkoder dobiva orožje in strelivo.

Kaj pravijo Abesinci

Addis Abeba, 16. januarja. o. Tukajšnji
vojaški krogi priznavajo, da so čete rasa
Deste v zelo težavnem položaju, ker ima-
jo zelo slabe zveze z zaledjem in so na
skrajno izpostavljenih položajih, kjer jih
hudo pritiskajo po tehnični opremljenosti
močne čete generala Graziana, zatrjuje-
jo pa, da umikanje abesinskih čet v tem
odseku južne fronte ne pomeni nikake
zmage Italijanov, ker gre za strateški umik
abesinskih čet, ki ga je odredil ras De-
sta sam, da bi zavzel varnejše pozicije,
odkoder bi se mogoče uspešneje branili
pred napadi italijanskih tankov in letal,
glavnim bojnim sredstvom Italijanov. Do-
slej v odseku pri Dolu ni bilo nikjer ka-
kega večjega in važnejšega spopada. Tri-
dnevno bitko, o kateri obirno poročajo
italijanski poročevalci, predstavljajo le ne-
prestanje manjše praske sprednjih straž, pri
katerih pa so imeli Italijani več izgub ka-
kor Abesinci. Danes so se abesinske čete
že ustavile na svojih novih pozicijah in
je italijanskega »prodiranja« zaenkrat
zopet konec.

General Nobile ne gre v Abesinijo

Rim, 16. januarja. o. Na pristojnem me-
stu izjavljajo, da so neresnične vesti o
tem, da je vlada pozvala generala Nobila
iz Rusije, da bi reorganiziral italijansko
vojno letalstvo. General Nobile je že po-
novno prišel v Italijo in tudi njegove se-
danji prihod je povsem privatnega značaja.

Prof. Piccard pripravlja nov vzlet v stratosfero

Bruselj, 16. januarja. o. Profesor Piccard
je sklenil v krakem izvršiti nov vzlet v stra-
tosfero. Izjavil je, da se bo skušal dvigniti
v višino 30.000 m. odkoder se tudi podnvi
vidijo vse zvezde

Poslanik Purić pri Lavalu

Pariz, 16. januarja. w. Ministrski predse-
dnik Laval je včeraj popoldne sprjel jugo-
slovenskega poslanika dr. Purića.

Novi grški poslanik v Beogradu

Beograd, 16. januarja. p. Danes je prišel
v Beograd novi grški poslanik Sakareopoulos.
Na postaji so ga sprejeli zastopniki vlade
in oboje grškega poslanstva

Einstein ameriški državljani

Washington, 16. januarja. AA. Oblasti so
priznale Albertu Einsteinu ameriško držav-
ljanstvo, ker je izpolnil vse zakonske for-
malnosti.

Makala oblegana?

Po abesinskih vesteh je italijanska posadka popolnoma odrezana od zaledja in se bo morala brez boja udati

Addis Abeba, 16. januarja. o. Po poročilih
iz abesinskega glavnega stana so čete rasa
Sejuma, rasa Kase in vojne ministra rasa
Mulušete docela obkolile Makalo in jo
popolnoma odrezale od zaledja. Italijanska
posadka Makale, ki šteje več tisoč moč, je
odrezana od sveta. Že teden dni ni prišel
več nikak transport živil in municije, tako
da vlada v mestu že veliko pomanjkanje.
Italijani so prisiljeni klati mezge in drugo
tovorno živino, da se rešijo lakote. Malen-
koste količine hrane in municije jim pošil-
jajo iz italijanskega zaledja z letali. Ker
so Abesinci na vseh okoliških hriboh po-
stavili močne baterije protiletalskih topov,
je tudi dovažanje živil z letali vedno bolj
težavno, kajti letala se ne smejo spustiti

nizko, da ne pridejo v ogenj topov in stroj-
nic. Abesinci ne mislijo na to, da bi za-
vzeli mesto s splošnim napadom, čeprav ni
nobene dvoma, da bi jim bila zmaga za-
gotovljena, marveč se hočejo izogniti vsem
žrtvam ter Italijane, ki so zaprti v Makali,
enostavno izstradati in prisiliti, da se pro-
stovoljno predajo, kar bo še bolj ohranilo
abesinske, a silno demoralizirale italijanske
čete. Italijansko vrhovno vodstvo se na vse
načine prizadeva, da bi preprečilo kapitu-
lacijo Makale in je vrglo v boj vsa razpo-
ložljiva letala, ki neprestan obklevajo abe-
sinske postojanke in jih obspajajo z bom-
bami in letaki, da bi na ta način demora-
lizirali abesinske vojske in zaustavili na-
daljnje prodiranje.

Bombni napad na angleško bolnico

London, 16. januarja. o. V vsej angleški
javnosti je izvala silno ogorčenje vest, da
so Italijani včeraj obstreljali z letali bol-
nico angleškega Rdečega križa, ki je bila
nameščena pri Maldiji. 30 milj daleč izza
fronte, 100 milj severno od Desija. Bolnica
je imela pet oddelkov, ki so bili razmešeni
več milj vsakebi. Tri italijanska letala so
napadla prvi oddelok, ki je bil pod vo-
dstvom angleškega majorja Bougouneja.
Letala so se spustila zelo nizko, tako da
so mogla pač docela razločno videti znake
Rdečega križa, ter so najprej začela metati
bombe, nato pa so šotorska obstreljevala
še s strojnimi. Proti letalom ni bil oddan
niti en sam strel, ker daleč naokrog ni bilo
niti enega abesinskega vojaka. Bolnica je

bila v par minutah docela uničena, mnogo
bolničarjev ranjenih, večina ranjencev pa
ubitih. Major Bougoune javlja, da je le po
naključju ostal živ, tako da je mogel nemu-
doma pohiteti po pomoč v sosedne lazarete
angleškega Rdečega križa.

Letalci, ki so bombardirali bolnico, so na-
to poleti nad Ualdijo in jo bombardirali z
eksplozivnimi in zaigalnimi bombami. Vse
mesto je bilo kmalu v plamenih in je do tal
pogorelo, tako da so ostale same razvaline.
Po dosedanjih ugotovitvah je 14 ljudi zgo-
relo, koliko pa jih je pokopanih pod razva-
linami, pa še nihče ne ve. Ranjenih je bilo
35 ljudi, med njimi starčki, ženske in otroci.
Med ranjeni sta tudi dve bolničarki.

Maršal Badoglio bo odstopil?

London, 16. januarja. g. »Daily Telegraph«
in »News Chronicle« objavljata danes dve
senzacionalni vesti iz Rima. ki pa nista
uradno potrjeni, kar izrečno poudarjata.
»Daily Telegraph« poroča, da se bo mar-
šal Badoglio v kratkem vrnil v Italijo, ker
se je njegovo zdravstveno stanje zaradi
nezdružljive podnebja v Afriki zelo poslab-
šalo. Kot njegov namestnik bi prišel baje v
postev general Graziani, vrhovni poveljnik
italijanske vojske na južni fronti.

»News Chronicle« objavlja vest, da bo
Mussolinijev zet grof Ciano kot propagandni
minister odstopil in prevzel zunanje mini-
strstvo, ki ga trenutno vodi še Mussolini
sam.

Rim, 16. januarja. AA. Vest o odstopu
maršala Badoglia uradno demantirajo. Po
tehi vesti se hoče maršal Badoglio umakniti
svojega dosedanjega položaja iz zdrav-
stvenih razlogov. Čeprav vest uradno de-
mantirajo, govore še dalje o tem, da bi
hotel maršal Badoglio zapustiti vzhodno
Afriko, ker ne more prenašati tamošnjega
podnebja.

Kartuni, 16. januarja. w. Letalci italijan-
ske vojaškega monoplana, ki je moral pri-
stati v Sudanu za silo pristati, so v pu-
šavi izgubili smer in prišli v roke Angle-
žem. Letalce je okoliščini poveljnik dal od-
vesti v Tokar, letalo pa zastražiti.

Laval se drži

Kljub skrajnemu naporu socialistov, da bi ga vrgli, je včeraj zopet dobil zaupnico v parlamentu

Pariz, 16. januarja. wo. Pred dobro zase-
dno dvorano se je danes popoldne začela
seja parlamenta. Zopet izvoljeni zbor-
nični predsednik Bouisson je imel svoj na-
stopni govor, v katerem je namignil tudi
na bodoče volitve in zagotavljal, da bo
mogla bodoča zbornica izvesti drzne načr-
te, če bo poživitev gospodarstva, ki se se-
daj kaže, trajala dalje. Bouisson je nato
obvestil zbornico o predloženih interpela-
cijah, ki se deloma nanašajo na splošno
politiko vlade, deloma pa na krizo polje-
delstva.

Ministrski predsednik Laval je k temu
izjavil, da je pripravljen tako začeti le
razpravo o poljedelski krizi. Neosocialist
Marcel Deat je zahteval takojšnjo razpra-
vo o svoji interpelaciji glede splošne po-
litike vlade.

Socialistični vodja Leon Blum je dal v
svojem govoru razumeti, da gre za to, ali
naj volitve izvede Lavalova vlada, ali pa

levičarska. Obrnil se je nato proti radi-
kalom, naj slednjič zavzamejo jasno stali-
šče ter tako razčistijo položaj za skoraj-
šnjo volilno kampanjo. Če bodo radikali
vztrajali v svoji nejasnosti in neodločno-
sti, ogražajo že sedaj bodočo levičarsko
vlado.

Laval je odgovoril, da nima smisla raz-
pravljati še dalje o teh vprašanjih, ter iz-
razil željo, naj se takoj preide na glasova-
nje. Glede Blumovega poziva radikalom
hoče ugotoviti smislo, to, da so socialisti vr-
gli v tej zakonodajni period. vse radikal-
ne vlade drugo za drugo.

Ministrski predsednik je nato izjavil, da
je za prioriteto interpelacij o poljedelski
politiki, in je stavil ob enem vprašanje za-
upnice. Njegov predlog je bil sprejet s
315 proti 252 glasovom ter je Laval tako
s 63 glasovi večine zopet dobil zaupnico.
Nato je sledila razprava o poljedelski
krizi.

Finančni minister o uradniških prejemkih

Včeraj smo po telefonskem poročilu v izveščku prinesli proračunski ekspozit, ki ga je Narodni skupščini pisмено predložil finančni minister g. Dušan Letica. Izvešček je bil v odstavkih, ki se nanašajo na osebne izdatke države, doloma netočen, odnosno nejasen. Zato objavljamo danes dotične odstavke še enkrat na osnovi dobesednega ekspozita, ki smo ga med tem prejeli. G. minister je rekel:

»Da bi vsaj nekoliko omilila posledice nesorazmernosti med osebnimi in materialnimi izdatki, ki je vlada pristopila k znižanju draginskih dokladov za državne uradnike in upokojence. V drugi razlog nesorazmernosti med osebnimi in materialnimi izdatki, ki je v številnem stanju državnih namestencev, se vlada ni spustila. Zavedajoč se, da naše gospodarstvo v svojem sedanjem položaju ne more sprejeti

in zaposliti onih, ki bi bili reducirani v državni službi.

O priliki sestave predloga novega proračuna se je vpoštevalo izvršeno znižanje prejemkov državnih uslužbencev. Blagajniški efekt tega znižanja s poznejše odobrenimi popravili znaša okrog 350 milijonov. Proračunski efekt znižanja je samo deloma izkazan v predloženem predlogu proračuna, ker so krediti za pokojnine in invalidske podpore vnešeni v isti višini, kakor v dosedanjem proračunu, to pa na osnovi najnovejših podatkov o potrebi kreditov za pokojnine. Vse to priča, kako nedovoljni so bili krediti za pokojnine v proračunu 1934/35. Z drugimi besedami: izvršeno znižanje pokojninskih prejemkov številčno ni vplivalo na proračunske kredite v novem proračunskem predlogu.

Radikalno glasilo proti Lazi Markoviću

Kadikalno glasilo za savsko banovino, »Narodni list«, objavlja skoro celostanski uvodnik, v katerem se prav radikalno razračunava za dr. Lazo Markovića, ki je imel pred nekaj dnevi tudi v Zagrebu sestanek z nekaterimi radikali. To razračunavanje je tem bolj pikanuto, ker je glavni urednik »Narodnega lista« ist. Ivan Fiod, ki je bil poprej izdajatelj in glavni urednik »Zajednice«, v kateri je še koval v zvezde dr. Markovića ter napovedoval o priliki prejšnjega njegovega obiska pri dr. Mačku svet pretresujoče dogodke. Ko pa je bil dr. Laza Marković pretekli teden zopet v Zagrebu, je predvčerajšnji »Narodni list« o tem med drugim napisal:

»Preteklo soboto se je vršil v prostorih Mostne pivnice pred publiko, ki je šlela z natakari 40 moč, sestanek dr. Laze Markovića. Nismo nikako nesprijetni osebe dr. Markovića, vendar mislimo, da je prišel čez, da povemo na naslov velike njegove pameti nekaj iskrenih besedi. Dr. Marković bi že moral računati pri obravnavanju hrvatskega vprašanja tudi o obutljivosti milijonov Srbov v vrbaski, primorski in savski banovini. S podpiranjem hrvatskega vprašanja postaja dr. Laza Marković neprijatelj ne samo pri onih Srbih, ki niso bili nikoli pripadniki radikalne stranke, nego tudi pri onih radikalih, ki so stali vedno za politiko pokojnega Nikole Pašića. G. dr. Marković je pripovedoval v Zagrebu, da se je Ara Stanojević razšel z dr. Milanom Stojadinovićem. Kot vzrok je navajal način organiziranja JRZ in delo vlade dr. Milana Stojadinovića.

Mi mislimo, da se sme kritizirati delo vlade samo s stališča narodnih potreb, ne pa s stališča kakih osebnih pogledov. Pokojni kralj Aleksander je uvedel šesti januar tudi zavoljo šefokracije, ki pomenja, da so se šefi strank s svojimi kabinetnimi svetovalci polastali prerogativ kraljeve. Ko so dikirali vladi zakone s svojega stališča. To šefokracijo so pokazali tudi gospodje dr. Matčec, Ljuba Davidović, dr. Joca Jovanović in drugi, ki so zahtevali od Narodne skupščine, da pooblasti vlado dr. Stojadinovića za sprejem političnih zakonov. Narodni poslanci so ta polnomočja izglasovali in so bili celo praprijetni iti na volitve jeseni 1935. Radi tega dr. Marković zelo greši, če se spopada nad »Jevtičevimi poslanci«. Dr. Marković se ni obiskal po osnovni JRZ niti onega sresa, da bi med ljudstvom ustanovil organizacijo JRZ. Najbolj je računal, da bo itak ukazano ljudstvo, da mora voliti tudi njega. Dr. Milan Stojadinović ima pravico, da čeka a predložitvi političnih zakonov vse do tedaj, ko se bo sestala kongres JRZ in ko bo prevzel na kongresu izvoljeni glavni odbor JRZ odgovornost za politične prilike v državi. Poleg tega pa ima pravico čakati s temi zakoni vse do tedaj, dokler se ne bodo sporazumeli vsi šefi političnih strank o naritih novih političnih zakonov.

Izvajanja »Narodnega lista« so vsekar zanimiva, nelo glede dr. Markovića, marveč tudi glede političnih zakonov. V tem pogledu jim gre še posebna pozornost, da se v »Narodni list« za službeno glasilo JRZ.

Japonski odhod iz Londona

Zadnja seja pomorske konference z Japonci — Obširen komunike japonske delegacije — Tokio vztraja na enakosti z Anglijo in Ameriko

London, 16. januarja. A. Po včerajšnji seji pomorske konference je bilo izdano na zahtevo japonske delegacije in na poziv predsednika pomorske konference naslednje uradno poročilo.

Ko je japonski delegat predložil zahtevo, naj se vzame v pretek skupno določeni maksimum tonaže v mornarici in je motiviral svoj predlog, je predsednik pozval vse delegacije po vrsti naj podajo svoj popoln in končni odgovor na ta predlog. Ob koncu razprave je predsednik resimiral njen izid in ugotovil, da so vse delegacije v krogu konference in izven nje večinoma časa posvetile pazljivo proučevanju japonskega predloga, mora pa ugotoviti, da ni bil podprt od nobene druge strani. Nadalje je ugotovil, da se japonski predlog v svojem bistvu peča samo z eno stranjo kvantitativnega omejevanja oboroževanja in da je na drugi strani vprašanje kvantitativnega omejevanja oboroževanja samo majhen omejen del kompleksa vprašanj, ki so naložena konferenci. V teh okoliščinah bi bilo najbolje odločiti se, na prihodnji seji pa začeti pretres vprašanj, ki jih ima odbor proučiti. Prihodnja seja se vrši jutri ob 15.30.

Vodja japonske delegacije admiral Nagano je poslal zvečer lordu Monsellu pismo, v katerem izjavlja, da je na seji prvega odbora pomorske konference postalo čisto jasno, da se glavni načelni predlog Japonske ne more sprejeti od strani ostalih delegacij in da zato Japonska ne more več koristno sodelovati pri nadaljnjem delu konference.

Po zaključku včerajšnje seje pomorske konference je japonska delegacija objavila obširno poročilo, v katerem med drugim pravi:

1) V prepričanju, da pomeni omejevanje tonaže mornarice važen del mednarodnih poizkusov, da se odstrani medsebojno nezaupanje med narodi in vzpostavi dobro zvezo med njimi, naša vlada nikdar ni opustila niti ene prilike, da ne bi doprinesla k ojačanju miru s pomočjo razorožitve. Določevanje manjšee številke tonaže škoduje v veliki meri našemu nacionalnemu ugledu in bi izzvalo težke posledice za našo državo, ker bi bilo nizko število tonaže stalni vir velikega nezadovoljstva med našim narodom.

2) Da se obdrži ravnotežje v obrambi morja se mora načelno priznati enaka pravnost v moči mornarice med državami. Da se pride do prave razorožitve, morajo vsestrane vredi od sebe ali na v drastični meri znižati svojo ofenzivno orožje in umoriti tako tako obrambno orožje, ki najbolj ustreza potrebam njihove obrambe. Pomorske sile bi bile na ta način nesposobne za napadanje, hle bi na zadnje ne za obrambo in bi tako bila zavarovana ne obtočitve stanje, pred nevarnostjo in napadanjem. Teh načel smo se poudarili v svojem predlogu o skupnem določevanju maksimuma tonaže za večje mornarice na svetu.

3) Da posnimmo japonski predlog skupni določiti maksimuma tonaže, go bomo resimirali na sledeči način: a) Velja sila naj se sporazumejo o maksimalni skupni tonaži za vse pomorske države, preko katere ne smajo več iti. b) Maksimalna tonaža se mora odrediti z najmanjšim številom ladij, namreč drednotov, matičnih ladij za letala in križark prvega razreda, mora biti omejeno, dokler se popolnoma ne odstranijo.

c) Kar se tiče obrambnega tipa ladij, kakor so križarke B razreda ostale ladije in podmornice, je treba z njimi postopati »en bloc« in je treba odrediti skupno z gornjo mejo povprečno tonažo vseh teh ladij. Vsaka država bi svobodno gradila ono vrsto ladij, ki jih želi imeti.

4) Na sedenji konferenci se je pokazalo zelo veliko nasprotje v mišljenju med našo delegacijo in delegacijami ostalih vele-sil v vprašanju metod s katerimi bi se moglo doseči znižanje oboroževanja. Prišli smo do zaključka, da se ne strinjamo s predlogi predloženimi od ostalih delegacij, ker se ne strinjajo z našo tezo, da je treba odstraniti našo podrejenost. Ostale delegacije so jasno pokazale, da ne morejo sprejeti našega predloga o maksimalni tonaži. Zato nam ne preostane nič drugega, nego zapustiti konferenco: čeprav na odhajanju s konference izjavljamo, da smo daleč od tega, da bi začeli tekmovalanje v oboroževanju. Trdno smo odločeni, da poskušamo kakor doleči, ohraniti mir sveta na ta način, da bomo gojili z največjo nežnostjo prijateljske odnošaje z drugimi državami.

Angleški komentarji

London, 16. januarja. O. Glede na japonsko izjavo je zavladalo včeraj veliko zanimanje za svačani sprejem ki ga je londonska občina priredila na čast delegacijam na pomorski konferenci. Sprejema se je udeležilo nad 1.500 ljudi. Prisoten je bil tudi prestolonaslednik Clani japonske delegacije so zavzeli svoje mesto za isto mizo kakor ostali delegati in po ničemer ni bilo opaziti, da se je konferenca petih sil izpremenila v konferenco štirih.

»Daily Telegraph« pravi, da ni resnost japonskega koraka prav nič zmanjšana zaradi zatiranja japonskih zastopnikov, da Japonska ne bo začela tekmovalanja v pomorskem oboroževanju. Sporazum o neutrjevanju, pravi list, je bil morda najboljši in najčvrstejši jamstvo za mir na Daljnem vzhodu, ker so pomorska oporišča Anglije, Zedinjenih držav in Japonske daleč vsakebi. Ker tega poročila sedaj več ni, so Anglija in druge države britanskega imperia prilijene izvesti v doglednem času ukrepe velikanskega pomena za primer, da se medsebojno ravnotežje poruši.

»Times« izraža upanje, da se bo med Anglijo, Zedinjenimi državami, Francijo in Italijo dosegel sporazum o vzajemnem obveščanju o pomorskem oboroževanju in omejitvi tonaže. Če bo konferenca ugodno potekala, misli list, bodo po vsej priliki povabili k sodelovanju tudi Nemčijo in Rusijo, kar bi samo po sebi privedlo do izdelave novega dogovora, ki bi vsakako pomenil deanski prispevek miru in razorožitvi.

Izjave japonskih državnikov

Tokio, 16. januarja. AA. Predsednik vlade Okada, zunanji minister Hirota, vojni minister Kavasi, mornariški minister Osu-mi in poveljniki mornarice admiral Tahasi so danes podali izjave, v katerih so poudarili, da sprejema Japonska na znanje prekinitve pomorske konference docela hladnokrvno in mirno.

Beleške

Slovenska Katoliška akcija in politične stranke

Zagrebski »Obzor« javlja iz Ljubljane, »da je postalo poredko vprašanje nadaljnje dela Katoliške akcije v dravski banovini, ker se je sedaj vrnil škof dr. Rožman. Kakor je znano, se številni člani Katoliške akcije v dravski banovini ne drže predpisanih smernic, da stoji omejen na organizacija izven in nad strankami in da mora samo oznanjati katoliška načela in ščititi interese rimsko-katoliške cerkve. Sedaj pričakujejo, da bo škof dr. Rožman napravil konec temu stanju ter vrnil neposlušne člane k disciplini. Drugeče preti nevarnost, da se izgubi Katoliška akcija v dravski banovini na stranski poti, kar bi gotovo samo slano odjeknilo v ostalih delih države. Katoliška akcija je enotna ustanova ter veljaio njeni predpisi enako za vse katolike ne glede na njihovo bivališče: zato se ne morelo v praksi na svoj posebni način izvajati samo v dravski banovini. Iz okolice dr. Rožmana se čuje, da je trdno odločen vzpostaviti spoštovanje načel Katoliške akcije in tako izvršiti naročila Vatikana.

Tako »Obzor« katejemu tudi prepušča-mo vso odgovornost za to vest. Vsekakor pa je zanimiva, ker je znano, da stoji »Obzor« glede poročil iz Slovenije v etiki z uredništvom »Slovenca«. Za preeslo, ali je na vesti kaj resnice ali pa izvira le iz »Obzorov« želje, bi bilo zelo važno vedeti ali je svoje poročilo res dobil iz Ljubljane ali ne.

Minister Krek v Zagorju

V sredo je bil v Zagorju shod JRZ kot priprava za občinske volitve, ki bodo v nedeljo. Glavni govornik je bil minister dr. Miha Krek, ki je najprej govoril o demokraciji in nato pa med drugim rekel:

»V Zagorju je strašna brezposelnost: tako je kričela, da je znana skoraj po vsej državi. Ta holec našega časa se je na tem majhnem koščku naše zemlje nakopila do ogromnih mer. Dolžnost nas vseh je, da skušamo ta socialna vprašanja reševati. Zagorska občina je izrazil primer današnjih socialnih razmer med slovenskim narodom. Obsega majhnega kmeta, ki komaj še živi na svojem skromnem brezu, kjer si je postavil svoje skromno gnezdo, in pa delavca, ki težko živi ob svoji plači. Še težje pa od podpora. Zato moramo tu pokazati, da je rešitev samo v složenem sodelovanju vseh stanov, ne pa v sporih in sovraštvu.

Iz »Slovenčevem« poročila ni razvidno ali se je g. minister dotaknil tudi porednega problema razdelitve državnih naročil premoga, zaradi katerih je ravno zagorski premogovnik zelo hudo udarjen.

Borba za hrvatsko delavstvo

Vodstvo dr. Mačkovega pokreta je pričelo zadnje čase posvečati posebno pozornost tudi organiziranju hrvatskega delavstva. Tako je zdaj pričelo s sistematičnim delom za oživiljenje svoječasne radiševske delavske organizacije, Hrvatske delavske zveze (Hrvatski radnički savez). Radi tega pa se pojavljajo živahni spori med predstavniki dr. Mačka in predstavniki dole v raznih socialističnih strokovnih organizacijah organiziranega hrvatskega delavstva. Ti očito dr. Mačka, da hoče razbiti delavsko fronto dočim jim mačkovi odgovarjajo, da morajo biti hrvatski delavci dani v isti fronti a kmeti in meščani, ko in dokler je na dnevnem redu reševanje hrvatskega vprašanja. Po mnenju dr. Mačka danes ni čas za kake socialistične borbe, nego je treba združiti vsa narodne sile v eno celoto ter ustvariti harmonijo med delom in kapitalom.

Hrvatsko delavstvo, je danes v dilemi: ali naj gre z dr. Mačkom, ki ga kliče v skupno hrvatsko fronto, ali s socialisti, ki ga pozivajo v kmetsko-delovno fronto. Po raznih znakih sočel bo za enkrat odnesel zmago še dr. Maček.

Politični katolicizem v Podunavju

V zvezi s posetom avstrijskega zveznega kancelarja v Pragi objavlja glasilo Henle-nove sudetsko-nemške stranke »Die Zeit« daljši članek, v katerem govori o aktivnosti političnega katolicizma v Podunavju. Med drugim piše:

»Politični katolicizem je po zlomu svoje akcije v N-mčiji postal t-m bolj aktiven v Podunavju, kjer razvija zadnje čase izredno živahno in ofenzivno delovanje. To se opaža ne samo v Avstriji, nego tudi na Češko-slovaškem. Madžarskem, v Jugoslaviji in Rumuniji (?). V Avstriji ima že sedaj absolutno oblast na Češko-slovaškem njegov vpliv stalno narašča. Na Madžarskem je odločilen faktor. v Jugoslaviji se bori za oblast. v Rumuniji pa se pripravlja na novo politično akcijo. Ta politični katolicizem, ki ga vodi drugi Rim postaje nevaren fantom. Za dosego oblasti so mu dobrodošla vsa sredstva in v tem cilju se prav nič ne brani sodelovati celo s framacioni, liberalci, socialisti ter niti ne z boljseviki kajti njegovo staro načelo je, da cilj posvečuje sredstva. Povsod se zna politični katolicizem prilagoditi razmeram in proglašja, to kar mu je v eni državi belo, v drugi za črno, ako mu to gre bolj v račun.

Otvoritev železnice

Veles-Prilep

Beograd, 16. januarja. p. Bliznje otvoritve nove železniške proge Veles-Prilep se bo kot zastopnik Narodne skupščine udeležil podpredsednik skupščine dr. Markić. K otvoritvi odputuje iz Beograda tudi večje število narodnih poslancev.

Predavanja na beograjski univerzi

Beograd, 16. januarja. p. Vseučilišni se nat je sklenil, da se predavanja na vseh fakultetah znova pričnejo v torek 21. t. m.

Hitler o svojih uspehih

Govor na neki pokrajinski svečanosti — Samo ena volja sme odločati — Nemčija je že močna

Berlin, 16. januarja. AA. Pri proslavi obletnice volitev v deželni zbor pokrajine Lippe je po govoru državnega namestnika Mayerja in voditelja državne delovne organizacije dr. Leya govoril tudi državni kancelar Adolf Hitler, ki je v svojem govoru najprej podal kratek pregled dogodkov v zadnjih treh letih, odkar je narodna socialistična stranka prevzela oblast. Podčrtal je, da so tri leta zelo kratka doba v človeškem življenju, vendar pa se pokažejo dolga in polna vsebine, kadar jih človek preživi. Volitve 1. 1933 so bile bitka pred odločitvijo. Bodočnost ne bo sipala na nas cvetja, ampak moramo vse doseči s težko borbo. Končni uspeh doseže vedno samo oni, kdor ostane stalen in nikdar ne izgubi živcev.

Zatim je Hitler primerjal sedanje razmere s časom v svetovni vojni, ko so politiki zlomili narod, ki se v mirni dobi ni

navadil na žrtve. Posebno je podčrtal, da ni vprašanje, če ima ali nima posameznik tega ali onega, pač pa ali je nemški narod dovolj močan, da lahko obstoja na tem svetu.

Hitler je nato zopet govoril o volitvah v Lippejo in ponovno podčrtal, da se ne sme iz volilne borbe pozabiti glavne stvari in sicer, da mora obstojati ena volja, ki odloča. Nemčija mora biti močna, da jo nikdo ne bo mogel napasti. Nemčija gleda lahko, danes polna zaupanja v bodočnost in gre lahko mirno po svoji poti, samo zato, ker je močna. Kdor čita danes govore, ki jih je on imel v volilni borbi, bo videl, da so se tedaj mnoge njegove besede smatrale za fantastične, da pa je trenutna stvarnost dala več, nego je obljubila. Na koncu je Hitler nazval stare borce svoje stranke, naj ohranijo istega duha, ki je v tedanjem težkem času Nemčijo privedel do zmage.

Newyork v temi

Požar v drugi največji električni centrali na svetu — Nad 60.000 ljudi v tunelih podzemne železnice — Velike varnostne odredbe

Newyork, 16. januarja. AA. V pretekli noči je nastal požar v eni izmed največjih newyorskkih električnih central. Zaradi tega je bil za nekaj ur ustavljen promet podzemeljske železnice. Računajo, da je bilo v vlakih, ki so istočasno stali v podzemlju, nad 60.000 potnikov. Mnogi deli mesta so bili več ur v temi. Veliko število gledališč in kinematografov je moralo ustaviti predstave. Velikansko mesto je bilo po večini zavito v gosto temo in je zaradi tega prišlo do neobičajnih prizorov.

Električna centrala Halgate, kjer je zaradi kratkega stika nastal požar, je po velikosti in kapaciteti druga največja centrala na svetu. Strahovito zmedo, nastalo zaradi popolne teme, ki je obhela vse dele vlemesta severno od 50. ulice, je še povečala hudo deževje. Župan je takoj mobiliziral vso policijo in gasilce, ki so zasedli najvažnejše točke mesta. Posebno velike policijske

oddelke so vrgli v okraje, kjer stoje velike trgovine, da ne bi zločinci vzpirlili plenitev velikega obsega. Župan je dalje poslal na ulice razen rednih policijskih čet še okoli 18.000 rezervnih in pomožnih redarjev.

V teku noči se je organom Edisonove družbe posrečilo začasno oskrbeti mesto s lučjo in pogonosko silo: zvezali so namreč mesto z električno centralo na Niagari.

Še ena letalska nezgoda v Zedinjenih državah

New York, 16. januarja. AA. Iz Bogote (Kolumbija) javljajo, da je potniško trimotorno letalo padlo na zemljo med Puertom Boyo in Tessebiquam, kjer žive divja inčujanska plemena. Dva pilota, radijski telegrafist, neki vžji častnik in trije potniki so se ubili, sedem potnikov pa je nevarno ranjenih.

Odmevi Beckovega ekspozija

Pariz, 16. januarja. AA. Včerajšnji ekspozit poljskega zunanjega ministra Becka je francoski tisk simpatično sprejel. »Petit Journal« pravi, da je Beckov govor vzbudil v francoski javnosti veliko zadovoljstvo. »Excelsior« ugotavlja, da je govor napravil odlično vtis v francoskih diplomatskih krogih. »Echo de Paris« izražajo željo, da bise opravil poljsko-češko-slovaški sporazum.

Praga, 16. januarja. AA. Češko-slovaški listi posvečajo posebno pozornost ekspozit

Zakrknjen morilec ali justični umor?

Newyork, 16. januarja. o. Po še nepotrjenih vesteh iz Trentona je guverner prejel nove pisemne dokaze, ki govorijo v prilog Hauptmanu in obremenjujejo neko drugo osebo. Jettiški duhovnik je sročil Hauptmanu obvestil, da je zvezno sodišče zavrnilo njegovo prošnjo za odgoditev justifikacije Hauptman je to sporočilo mirno sprejel. Še vedno je prepričan, da bo ušel smrti na električnem stolu. Nato je imel kratek razgovor s svojo ženo. Med tem so pričeli v kaznilnici pripravljati vse potrebno za njegovo justifikacijo, ki se ima izvršiti jutri zvečer.

Guverner g. Hofman je izjavil, da ne more izdati odločitve o odložitvi smrtne kazni nad Hauptmanom, dokler sodišče ne odloči o Hauptmanovi prošnji. Hauptman je danes podpisal nov predlog svojih branilcev, ki bi radi pridobili na času in zbrali nov dokazni material ki bi avtomatično privedel do obnove procesa. Izvršitev smrtne kazni je odrejena za petek zvečer, vendar pa bi

se mogla odložiti tudi na noč med nedeljo in ponedeljkom, ker se v obsodbi pravi, da se mora izvršiti v tednu en mesec pred 13. februarjem.

Pariz, 16. januarja. AA. Sklep ameriških oblasti, da bodo pred morilca Lindberghovega otroka v trenutku usmrtitve na električnem stolu postavili mikrofon, da bo za beležil njegove poslednje besede, je zbudil na francoskem neprijeten vtis. Ameriške oblasti pa izjavljajo, da je ta postopek neobhodno potreben, če naj se dožene vsa resnica v tej aferi. V francoskih krogih sicer priznavajo, da morilec ni vreden sočutja, toda spoštovanja je vredna smrt sama, čeprav gre za smrt hudodeleca. Zato ne odobravajo takšnega postopka, tem manj, ker se utegne zgoditi, da se bi Hauptmann še pred smrtjo skušal braniti.

Washington, 16. januarja. b. Prošnjo Hauptmanova za obnovo postopanja in odgoditev izvršitve kazni je zvezno vrhovno sodišče v Washingtonu odklonilo.

Turški zunanji minister na potu v Ženevo

Carigrad, 16. januarja. AA. Turški zunanji minister Tefik Ruđki Aras je odpotoval nočjo v Ženevo na zasedanje sveta Društva narodov.

Iz našega nogometa

Beograd, 16. januarja. p. Na sinočnji seji beograjskega nogometnega podsaveza so bili igralci BSK Blagoje Marjanović, Svetislav Glišović in Aleksa Tirnančić zaradi incidentov na tekmi z Gradjanskim v Zagrebu do nadaljnje odredbe suspenziran.

Konferenca državnih nogometnih reprezentanc, ki sodelujejo pri tekmah za slovanški pokal, bi se morala vršiti že 6. t. m. v Bratislavi. Iz tehničnih razlogov je bila konferenca odložena do konca meseca, sedaj pa še do 6. februarja. Naš nogomet bo zastopal na tej konferenci podpredsednik nogometnega saveza dr. Andrejević.

Podaljšanje novinarskih legitimacij

Beograd, 16. januarja. AA. Z odlokom prometnega ministra z dne 16. t. m. je podaljšana veljava zelenih legitimacij poklicnih novinarjev za četrtinno vožnjo in vseh voznih ugodnosti, ki jih uživajo dnevniški tedniki in mesečniki, do vstetega 31. januarja t. l.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Precej oblačno, zmerno hladno, v ostalem stalno vreme. Dujanska vremenska napoved za petek: Oblačno, padavine.

Naši kraji in ljudje

Sloves naše fotografije gre po svetu
Pregled uspešnega dela naših fotoamaterjev

Ljubljana, 16. januarja.

Ob tradicionalni številni udeležbi svojih članov je imel ljubljanski fotoklub svoj peti letni občni zbor, ki je podal nad vse zadovoljivo sliko o delu preteklega leta. O velikih poštrevnostih in idealizmu, ki spremljata to odlično organizacijo od vsega njenega početka in ki morata nujno voditi do uspehov iz poročil vodilnih klubskih funkcionarjev je bilo razvidno. Da je klub izvršil spet celo vrsto dejanj, o katerih se nam še pred dobrimi štirimi leti, ko jih je sprejel v svoj program, niti ni sanjalo, da bi jih bilo mogoče pri nas izvršiti. Navajamo samo nekoliko podatkov, ker bi nas vodilo predalet, če bi hoteli poročati o vseh:

Odbor je imel s svojimi odseki nič manj nego 24 sej, priredil je 21 internih predavanj in poučnih večerov, 2 interno nagradna natečaja, organiziral 1 fotografsko razstavo v Ljubljani članstvo se je udeležilo 20 skupnih izletov v razne dele naše ožje domovine, osnovala se je končno klubska strokovna knjižnica, ki rase po številnih knjigah od dne do dne in to večinoma v darovi članov samih uresničila se je tudi ideja klubske potovalne mape, ki zbira s svojo razkošno opremo in sijajno slikovno vsebino ta čas še neobstoječe mesece navdušenosti, fotoamaterjev, holandskih amaterjev navezali so se nadalje tesnejši stiki s češkimi, poljskimi, rumunskimi in italijanskimi in drugimi fotoamaterskimi organizacijami, fotoklubčani so se udeležili v enem samem letu s skoraj 600 slikami nič manj nego 23 tujih mednarodnih razstav (še pred dvema letoma komaj 2 ali 3) ter treh mednarodnih nagradnih natečajev. Stevilo na omenjenih razstavah sprejetih slik se je gibalo vedno nad 60 odst. 30 odst. je povprečno številu za sprejete slike na takšnih razstavah, skoraj pri vsaki razstavi in pri vseh treh nagradnih natečajih so bili fotoklubčani nagradjeni z zlatimi, srebrnimi ali vsaj bronastimi odlikovanji in drugimi priznanji klub sam pa je bil kot organizacija odlikovan s srebrnim pokalom. Toda to še ni vse.

Največje delo, ki ga je klub izvršil, je izdaja prvega zbornika, s katerim je uvrstil slovensko umetniško fotografijo definitivno med najbolj upoštevane nacionalne fotografije na svetu. O tem govorijo navdušene kritike v vseh inostranih vodilnih fotografskih revijah, neprestana naročila (en sam ameriški klub je naročil 30 izvodov za svoje člane, en sam občanovalec na Holandskem jih je naročil 13 za svoje prijatelje), predsednik je v svojem poročilu prečital celo vrsto priznanj o zborniku iz naših uglednih in najvišjih krogov — celo iz dvorne pisarne — ki jih klub v svoji podjetnosti ni pozabil opozoriti na svoje delo. A ne samo slike, ki so zbrane v tem zborniku, temveč tudi članek o genialnem izumitelju in prvem slovenskem fotoamaterju Janezu Puharju je zbudil veliko pozornost povsod. V tujini ga pridno ponatiskujejo, kajti svet do danes o kakšnem Puharju in njegovem delu ni vedel ničesar.

Toliko na splošno. Razumljivo je da je odbor, ki je dajal iniciativo za toliko delo, dobil soglasen absolutorij in da je bil z majhnimi spremembami izvoljen znova. Predsednik ostane kakor doslej Srečko Grom, njegov namestnik je Ivo Gogala, tajnik Karlo Kocjančič, blagajnik Ciril Böhm, odborniki Lojze Pengal, Janko Skerlep, Peter Kocjančič, odbornika namestnika inž. Ljubo Micheli in Franc Bazelj, predsednika računov Karel Bolaffio in Ivan Habič, v razsodišče so bili izvoljeni univerzitetni asistent Janko Brane, prof. Janko Ravnik in Maks Gliha.

Občni zbor je izvolil nadalje stalno klubsko umetniško žirijo in poveril njeno vodstvo našemu mojstru Franu Kraševcu. V

svrhu že nujno potrebne delitve dela je ustanovil končno celo vrsto novih odsekov in je v ta namen primerno spremenil tudi klubska pravila. Resolucija, ki jo je sprejel pred izvolitvijo novega odbora, predvideva med drugim kot glavni program novega poslovnega leta izvedbo druge medna-

Neznana utopljenka, neznan utopljenec

Dve tragediji čakata na pojasnilo

Litija, 16. januarja.

Utopljenka ki so jo blizu Zagorja potegnili iz Save ni identična z gospo Marijo Stuzižovo iz Kamnika. Že večer je se pripeljal last pokopnice, lasni trgovci v Sluzi iz Ljubljane v Zagorje in se podal v mrtvašnico pri St. Lambertu, kjer je takoj zatrdil, da to ni njegova snaba. Ker pa je bila glava poškodovana, so zavoljo natančnejše ugotovitve prepeljali utopljenko v litjsko mrtvašnico. Ker je imel tast s saboj oris zobovja ge. Marije Stuzižove, ki je bila soproga kamniškega zobotehnika, je mogel litjski dentist Jesenovec po tem orisu nedvoumno dognati da pokopnica ni Stuzižova. Jutri bo izvršena obdukcijska.

Utopljenka ki so jo potegnili iz Save pri Renkah (šentlambertska fara) je stara okrog 20 let in še ni bila dolgo v vodi, dočim je Marija Stuzižova poiskala smrti v Ljubljani že 20. decembra. Truplo naneznano utopljenke je dobro ohranjeno, lica so lepo rdeča. Zagonetka je zdaj, kdo je mlada nesrečnica in kakšna je bila njena

rodne fotografske razstave v Ljubljani. izpopolnitve klubske knjižnice, osnovanje klubske slikovne centrale, pridobivanje ustanovnih, podpornih in aktivnih članov, prirejanje predavanj, učnih tečajev, kritično-posvetovalnih večerov in polno drugega. Pozno v noč se je občni zbor razšel v zavesti, da bo klub v doseganju pravega, ob vnetem sodelovanju vseh svojih in še novih članov čez leto dni lahko beležil novo napredovanje.

usoda. Ali je postala žrtva obupa, nesreče ali morda celo zločina? Kjeroli pogrešajo kakšno mladenko, naj blagovolijo o tem obvestiti ljubljansko policijsko upravo ali pa orožnike v Litiji. Pri Renkah so že več utopljenec potegnili na kopno, tako železniškega uradnika Martina Lubeja, Rudolfa Bašo in nekatere druge.

Se eno truplo v Savi

Med Krškimi in Brežicami je Sava naplavila napol razpadlo moško truplo, ki je očito ležalo v vodi že več tednov. Mrtič je srednje velikosti, lasje, ki so mu po večini že izpadli, so bili sivkasti in imel je redke, melirane brke. Oblečen je bil v cajgasto obleko, na nogah je imel čevlje iz črnega boka in z gumijastimi podplatki. Truplo so prenesli v mrtvašnico na Vidmu in ga na odredbo uradne komisije zagrebli na tamonjem pokopališču. Po vsej verjetnosti je to predmistiški mojster Janež iz Litije, ki je pred tedni domov grede menda zašel v Savi in utonil.

Hudi časi lesne industrije

Neusmiljeno so prizadete številne delavske družine

Škofja Loka, 14. januarja.

Tako žalostnih časov škofjeloška lesna industrija v vseh letih po vojni ni doživela. Lesna trgovina je na tleh. Ko smo pred dvema tednoma beležili hudo vest, da sta naš največji podjetji Dolenc in Hajmrihar odpovedali vsemu delavstvu službo, smo prikrito vendarle še gojili majhno upanje, da se nemara v poslednjih trenutkih neje izhod, ki bo najhujše preprečil... Znal. varali smo se, kajti v soboto je bilo delo na Trati (škofjeloški kolodvor) ustavljeno in delavstvo postavljeno pred kruto resnico, da je ob za-
službi. Vseh odpuščenih delavcev z vozniki je preko 400! Kaj ta številka v današnjih časih pomeni, nari razmisli vsakdo sam in kaj lahko bo prišel do zaključka, da se nahaja naše industrijsko delavstvo v obupnem položaju, v zadregi, ki zahteva hitre in nujne odprave.

Pri Dolencu so odpuščali 236 delavcev — od teh odpade na obrat v Škofji Loki 102, pri Hajmriharju pa so odpovedali zaposležen 114 moških. 19 ženskam in še preko 60 voznikom. Ako pristajemo k temu številu še 94 brezposelnih lesnih delavcev, žagarjev in voznikov, ki so bili z obrati na Trati v zvezi, se nam pokaže številka 523.

Medtem, ko delo stoji, se seveda tako podjetniki kakor delavstvo na vse kriplje prizadevajo, da bi se našli vsaj oni najskromnejši viri, ki bi omogočili četudi le v delnem obsegu zopetno vpostavlitev obratov. Bile so izvršene intervencije na vse strani.

Na lepem Krku se je to zgodilo...

Pan Širek in njegove prigode na sinjem Jadranu

Praske »Narodni Listy« poročajo o tragikomični dogodivščini, ki se je odigrala na otoku Krku in se zaključila pred kazenskim sodiščem v Pragi.

Gospod Širek, mož štiridesetih let, si je našel delo — dvajsetletno gospodinstvo Ruženo. V nekem slabem trenutku je odpočival z njo na otok Krk na krasnem morju Jadranskem. Ostala sta tu, Lepega dne pa je gospod Širek ugotovil, da nima dovolj drobiža. Vsak drugi jadranski vi-
tez bi bil v takšnem položaju v močnejših skrbih, ne pa gospod Širek! Fana Šireka

še ne poznate! Skromno je možak o svoji stiški in se obrnil na lastnino hotela s ponudbo, da vzame njen hotel v zakup. Zahteval je 30.000 Din. Brez vsega, dogovorjeno, sklenjeno! Tretjino dobij v dveh tednih, ostane pa v začetku sezone. Nobe ne pogodbe ni treba.

Nato je poslal gospodinjico Ruženo v Prago po denar. Namreč, poslal jo je, da bi tu z inzerati našla natakarko, ki bi bila v položaju položiti kaveljo. Sam je ostal na Krku, kjer so se vsi vrtili okrog njega v velikem spoštovanju in v veliko po-

KINO UNION
TELEFON 22-21

DANES POSLEDNJO
ob 16., 19.15 in 21.15 uri

senzacionalni
napeti ekspedicijski film

BABOONA

V deželi pavianov! Z letalom preko ABESINIJ v džunglo in pragod Afrike! Ogromne črede slonov, nosorogov, levov, leopardov, krokodilov, povodnih konj i. t. d.

Divje borbe zveri v naravi!

DANES POSLEDNJO!

zornostjo kakor okrog brata Čeha, ki bo-
če geslo »zvestoba za zvestobo« praktično
izvajati in od katerega gotovo kane kak
dinar, če takole živi in se sploh ne briga
za nobeno pogodbo. Jedel je najokusnejša
jedila, pil opolo, prošek in bakarsko vo-
dico in zagotavljal domače, da sijejo nad
Krkom najkrajše zvezde. — Gospodina
Ružena je medtem res našla v Pragi
dva natakarko, ki se jima je predstavila
kot soproga hotelarja in lastnica hote-
la na Krku. Bala sta pripravljena položiti
kaveljo, da bi tako dobila službo v nje-
nem hotelu na Jadranu. Enega, ki je po-
ložil 10.000 Kč kavelje, je sprejela za pla-
čilnega, drugega, ki ji je izročil 5000 Kč
pa za ravnatelja. Denar je vzela od njih
po navodilih gospoda Šireka kot kaveljo.

Milijoni, ki so šli v dim in meglo

Ljubljana še vedno izda težke milijone za tobak

Ljubljana, 16. januarja.

Koliko milijonov spuste kaduči v naš, državni vsako leto v zrak? Poučni in zanimivi statistični podatki monopolne uprave so zadnja leta knjiga s sedmimi, pečati. Prejšnja leta so časopisji objavljali obširne podatke za vsa država. Lani je statistika za javnost izšla. Kakšno moti-
vo so monopolno upravo dovedli do skr-
vanja teh podatkov, je pač na dani, Un-
čevanje tobaka nazadnje zaradi krize.
Zlasti po lanskem jeseni so se mnogi popo-
noma odrekli kajenju, mnogi pa se hudo
hudo omejili. In še to: kakovost tobačnih
izdelkov se prav v naši državi nikakor ne
boljša.

Koliko pokadimo v celotni letu v Slove-
niji? Reporter se je trudil naokrog, da bi
zbral številke in podatke, kakor jih je do-
bil pred dvema letoma. Toda glavna mono-
polna uprava ne dovoli posameznih in-
formacij po mestih, in vendar vemo, ko-
liko je Ljubljana lani porabila v dim, oči-
roma v meglo. Ljubljana ima 130 tra-
fik, s prostorno okolico, kjer biva 160.000
prebivalcev pa skupno 320 trafik.

Lani je v Ljubljani in okolici pogorelo
33.361.000 Din, dočim se leta 1933 nad
38.500.000 Din. Bila pa so leta, ko je po-
trošnja tobaka znašala do 45 milijonov. Na
vsakega prebivalca pride še vedno letno
okoli 222 Din za tobak. Ljubljana z okoli-
co pokadi vsega skupaj 4.893.320 kg, od
tega: trebinjska ali puržičana 29.200 kg, ne-
retvanca 280.600, zetskega 523.840 in sa-
vskega 4.051.680 kg. In tobaka za pipo? Amerikana 536.800 kg, navadnega dunav-
skega 6.761.780 kg. Skupaj torej 7.298.580
kilogramov.

Lani je zgoraj 117.086.858 cigaret, Se-
daj so v modi »Drava«, zadnji čas prid-
-

Hiše na dražbi

Ljubljana, 16. januarja.

V sobi 16 sreskega sodišča se vrše skoraj
vsak teden po tri ali štiri dražbe posestev,
hiš, parcel. Za današnjo dražbo pa je bilo
kar veliko zanimanje. Prišlo je mnogo in-
terentov, pa tudi navadnih gledalcev. Draž-
bali so hišo z dvoriščem in vrtom v Kole-
ziji vl. št. 1546 k.o. Trnovsko predmestja.
Hiša, ki leži nasproti gostilni v Koleziji ob
Gradaščici, je bila nekoč last Frana Peter-
ca. 6. februarja 1934. jo je izdralila Fran-
čiška Pelčeva, soproga pokojnega revizorja,
za 476.000 Din. Ker ni mogla izpolniti draž-
benih pogojev in zneska plačati, je bila na
predlog ljudske posojilnice določena ponov-
na dražba, h kateri je med drugimi prišel
imovit trgovec iz okolice, zastopnika dveh
denarnih zavodov in razni zasebniki. Hiša je
bila cenjena na 411.500 Din. Prvi dražbi-

seveda s pravico svobodno dispozicije.
Danes eicer pri nas ve vsak palko, kako
težko je dobiti kako službo v Jugoslaviji,
toda če gospa hotelarica zagotavlja, da je
vse v redu, če zadržuje, da je njen hotel
prekrasen, da ima 28 sob, kavarno, re-
stavracijo, pa še povrhu lastni kino in da
vse to sijajno uspeva, kdo bi temu ne
verjel.

Prvemu so se odprle oči gospodu pla-
čilnemu, da se je zavedel, v kakšno past
je zašel. Zazdelo se mu je, da nekaj ni v
redu, in odpravil se je na sončni, snij
Jadran, na Krk. In ugotovil je, da gospod
Širek in gospodinja Ružena nista poroče-
na, marveč samo tako, tako po Jadran-
sko, da gospod Širek sploh ni hotelar,
marveč vinar, da nista na Krku lastni-
ka hotela, marveč gosta in da vse to ni
bil hotel, marveč — baraka. No, potem
si lahko sami mislite, da ni hotela gospe
Marica, ki je lastnica tega »hotela«, niče-
sar več slišati o kakšnih nadaljnjih po-
ganjih z bratom Širekom.

Zadnje dejanje te komedije se je do-
igralo pred kazenskim sodiščem v Pragi.
Drž. tožilec je obtožil vinarja Jaroslava
Šireka in njegovo za 20 let mlajšo žen-
ko za Jadransko Ruženko zločina prevare in
sodnik je obsodil Šireka na 6 mesecev
težke ječe brez pogojno, Ruženo pa na 3
mesece pogojno.

En zgodilo se bo, da bo gospod Širek do-
bivil mesto pikantnih morskih rib za
večerjo ričet in mesto ružnega opola po-
dojsko voščico. Fa se bo z globokim vzdihom
spominjal: kako je bilo takrat lepo
na otoku Krku!

KINO SLOGA

Telefon 27-30

POSLEDNJO

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

GRANDIOZNI VELEFILM

Dantejev pekel

Film strahu in groze! Trpljenje po-
gubljenih duš po Dantejevi pesnitvi
»Inferno«.

TA FILM MORATE VIDETI!

Danes ob 14.15 uri matinejska
predstava istega filma!

telj je ponujal 205.000 in kmalu se je za-
čelo živalno navijanje kar s tisočaki, dok-
lar ni bil dosežen znesek 411.500 Din, ki
ga plača mesar Anton Škrjanc z Opekarske
ceste št. 38. Diferenco med novo kupnino
in ono iz leta 1934. je po zakonu obvezna
poravnati ga. Frančiška Pelčeva.

Za hišo carinika Antona Dubroviča, ki
je bila v sredo dopoldne na dražbi, je prav
tako vladalo precejšnje zanimanje, še zlasti
med cariniki. Hiša je bila cenjena na
348.400 Din. Nahaja se v Mariborski ulici.
Na hiši je prav mnogo intabulatur, med
drugimi je na zadnjem mestu vknjižen dr-
žavni zakon za 336.000 Din. Kakor znano,
je carnik Dubrovič lani poveril stotosečo
na glavni carinarnici. Kazenski senat pa je
na predlog branitelja sklenil, da Dubroviča
preiščejo psihiatri. Njegovo hišo je zdrazil
carinski uradnik Janko Gnezda za 310.000
Din.

Vsa Ljubljana se bo zabavala

kot še nikoli

PRI BELEM KONJČKU

Jutri premiera v KINU UNION

Herman Thimig — Christl Mardayn

PRI BELEM KONJČKU

Jutri premiera v KINU UNION

Največelejši film sezone, poln smeha

PRI BELEM KONJČKU

Jutri premiera v KINU UNION

35 let na deskah gledališča

Človek bi menil, da mora biti nujno ves-
sel dogodek, kadar komik praznuje svoj
jubilej, a zlasti še v tem mrnem, jalo-
vem miljeju, ki se mu reče slovenska kul-
tura, to v polni meri ne drži. Pri nas je
tako malo iskrenega smeha za smeh in hu-
mor, da nam je komik v gledališču samo
lahka figura, ki ji pač ploskamo, dokler
v maski in lasulji uganja harlekinade na
sceni, njegovo delo pa se nam vendarle
ne zdi vredno prave cene in pomena. V
tem totem nerazumnem odnosu do igre in
odra, ki ga največkrat v enaki meri kaže-
jo občinstvo in oni, ki jim je usoda gle-
dališča izročena v roke, je brez dvoma
največja krivica, ki jo lahko življenje na-
kloni igralcu, po morda tudi človeku sploh.
Zekaj vsako trpljenje se da na svetu ka-
ko poplačati — samo za solze, ki jih nekdo
duši vase, da bi burko plesal pred ljudmi,
ostane račun na veke neporavnani. In ni-
kdar naj kdo ne misli, da ni treba vsake
šale, ki se utrje v duše, na tihem odku-
pi za bolečino — in v dušnih rečeh se
vse brez odloga plačuje za gotovino. Tele-
reči so se mi zdele vredne omembe, ko
najstarejši slovenski aktivni igralec eden
najodličnejših članov naše drame in naj-
čistejši komik našega ansambla praznuje
35-letnico svojega gledališkega dela.

Malo jih je ki vedo da je Josip Daneš

Ljubljancan — toliko ga je nemirna kri,
zapisana odru, gnala po svetu, da bi si
lahko po vsem našem Jugu lastil domovni
skih pravic. Rodil se je 27. marca 1882.
Njegov oče, Škofjeločan po rodu, je bil
prvi slovenski brivec in padar v Ljublja-
ni in je imel v tedanjih Slovonih ulicah
svoj lokal. Sina je bil namenil trgovske-
mu poklicu, pa ga je poslal najprej na
Mahrovsko šolo, potem pa na trgovsko aka-
demijo v Gradcu. A ko je 18-letni ab-
solvant v Sisku, kjer se je za počitnice
mudil na materinem domu, sročal potujo-
čo igralsko družino Miše Miloševića, ga
je zamikalo, da bi tudi sam stopil na de-
ske, ki pomenijo svet. Nekateri člani
družbe so stanovali pri njegovi babici, pa
so ga nekajkrat vzeli k predstavam s se-
boj. Nekega večera ga je doletela čast,
da tudi sam pomena na odru — mož, ki
je dvigal in spuščal zastor, je izostal, pa
so naprosili Daneša, da je vskočil. Tak-
šen je bil njegov debut, a ti prvi dojm
so bili dovolj močni, da je fant pobegnil
za družbo, ko je odhajala iz Siska, in se
dal angažirati.

S to odločitvijo se je predal enemu naj-
bolj pestrih in najbolj zanimivih življenj,
ki jih ima danes kakšen slovenski umet-
nik za sabo. Z Miloševićev družbo in
pozneje s Protičem, Čirčcem, Krsmanovi-

cem, Stankovičem, Toplakom in Draguti-
novičem je križem preromel ves slovan-
ski Balkan, kar ga je bilo v avstro-ogrski
monarhiji, in še črno goro povrh, v Ko-
stanciji v Bosni je bilo, da je prvi nasto-
pil kot igralec. V »Poslednjem Zrinskem«.

stari, romantični hrvaški zalogni, mu je
Milošević poklonil vlogo kaplana, ki je
imel center samkrat stopiti na oder, da
reče: »U Katzensteinu obilazi vrag«. A
za fanta, ki mu je v pregorečem navdu-
šenju gledališče že takrat pomenilo svet

v pravem pomenu besede, je bilo to doži-
vetje presilno, in ko je stopil pred rampo,
mu duša ni dala, da bi eno samo besedo
spravil iz sebe. A ko je bil prazničen
prekoračen, mu je igrala kariera z ve-
dno lehkoto stekla navzgor.

To so bili časi, ki ve Daneš o njih pri-
povedovati brez konca in kraja zanimivih
vsekih in tragičnih zgodb, kakor je pač
življenje igralca in še posebej življenje
člana potujoče družine polno senzacij in
neprestanih izpremih. Mimogrede naj
izpomeni, da je Daneš tudi spreten, talen-
tiran pisatelj in da je vse dogodivščine svo-
je poeste, razgibane, karere zajel v avto-
biografskem romanu »Fata morgana«, ki
prihodnje leto izide pri Vodikovi družbi,
v rokopisu pa ima še en roman in vese-
loigro »Mali ogledi«. Na Cetinju je z dru-
bo direktorja Krsmanovića nastopil pred
pokojnim knezom Nikito v »Balkanski ca-
nici«, ki jo je spisal knez sam. Takrat je
prišlo do tragikomičnega incidenta, ki je
dovolj značilen za tedanje razmere in čas.
Ko eden izmed igralcev, Milinarič, ki je
bil iz Hrvaškega Zagorja doma, ni znal
dovolj blagovlasno izgovarjati srbskega
teksta je knez vznejevoljen v svoji loži
s palico udaril ob tla, z rezkim: »Kida-
j, stoko!« nagnal igralca z odra in sam zre-
citiral njegov tekst.

Od potujoče šmire je Daneš leta 1904.
prišel z Dragutinovičem in gledališču v
Ljubljano, ki ga je takrat upravljal pokoj-
ni dr. Tekavčič. Dne 6. novembra 1904.
je prvi nastopil kot Aljoška v Gorkega
»Na dnu« in dosegel navdušeni aplavz in
mnogo pohvale v tisku. Iz Ljubljane je šti-
rni leta pozneje, prav tako z Dragutinovičem,
odšel v Trst in tam je pričakal mobiliza-

oije za svetovno vojno. Leta 1914.—1918.
je prebil v vojaški suknji in še v vojaški
suknji ga je tedanji upravnik Govekar an-
gažiral za tajnika konzorcija in igralca ob-
novljenega gledališča v Ljubljani. Ko je
leta 1922. prevzel Pavel Golia vodstvo gle-
dališča v Osijek, je Daneš odšel z njim.
V letih 1920.—1930. je bil član maribor-
skega ansambla, nekar se je vnovič vrnil
v Ljubljano.

Težko nam je navajati komade in vloge,
ki je Daneš v njih pričaral v našem gle-
dališču minute, kakršnih človek ne pozabi
in ki spadata med najlepše, kar nem je de-
la slovenska igralna umetnost. Če v be-
li naglici navedemo »Revizorja«, »Glem-
bajevca«, »Sonkina«, »Sen kresne noči«
(Klopčič), »Hamleta« (prvi grobar), smo
sprožili komaj rahlo slutnjo o ogromnem
dragocenem delu, ki ga ima za seboj. Ob
jubileju, ki spada brez dvoma med najlep-
še, resnično praznične dogodke našega kul-
turnega življenja, želimo Danešu samo, da
bi v našo radost še dolgo ostal zvest naš
drami, in da bi mu — na njegovo radost
— tudi naša javnost in poklicane instance
dale priznanje in plečilo, kakršno njegove-
mu delu gre.

L. M.

Motnje v črevesju,

omotice zaradi zagatenja se preprečijo z
uporabo naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice

Ogl. reg. B. br. 15483/35

JUTRI PREMIERA!

Gustav Fröhlich

V VELEFILMU KI BO

UGAJAL VSAKEMU

GLEDALCU

(OBERWACHTMEISTER SCHWENKE)

„Na velemestni straži“

JUTRI PREMIERA V KINU SLOGI!

Domače vesti

* Mednarodni policijski kongres se bo vršil v Beogradu. Že pred vojno se je izkazala potreba mednarodne policijske vzajemnosti ali ustanovitve mednarodnega foruma kriminalistov, ki bi zbliževal policijske oblasti vseh držav ter tako omogočal skupne ukrepe pri reševanju velikih kriminalnih zadev. Prvi mednarodni policijski kongres se je vršil leta 1914 v Monakovem potem pa je akcija mednarodne policijske vzajemnosti počivala do leta 1923, ko je bila po iniciativi tedanjega direktorja dunajske policije ustanovljena mednarodna komisija kriminalne policije. Od tedaj je bilo že 11 mednarodnih policijskih kongresov, ki se prireja vsakokrat v neki drugi državi. Letošnji kongres se bo vršil od 25. do 31. maja v Beogradu in bodo tam zbrane policijske kapacitete vsega sveta.

* Lepa proslava v okrevanju OUZD na Rabu. Ljubljanci nam pišejo iz Raba: Na pravoslav. Silvestrov večer so priridili pacienti okrevanja »Jadrana« na Rabu ljubko domačo zabavo v proslavo godu g. 1936. Borisa Černeta in pravoslavnega novega leta. Posebni odbor je poskrbel, da je domača prireditelj potekala dostojno in socialnemu zavodu primerno. Ta čas je v okrevanju deset članov bolniškega zavarovanja iz raznih delov države. Med njimi so štiri Slovinci. Vsi ti so iz hvalošnosti do upravitelja in njegove soproge, ki skrbita za zavarovance kakor skrbni oče in mati za svoje otroke, priridili ta večer. Upravitelj in njegova gospa je nagovorila g. Kravca, nakar so si sledile recitacije, med njimi dve županičevci, ki sta bila prisrčno pozdravljena. Najlepše je recitala Kranjčičeva pesem o vinu gospa Zorkica. Ki je žela za izvajanje velikega aplavza. Oskrbniki so sestavili tudi pevski zbor, ki je prepeval domače pesmi. Vidno vzradoščen se je gospod Černe zahvalil rekonvalescentom za lepi večer in poudaril, da ne gre hvala njemu, da se v okrevanju počutijo člani dobro, temveč onim, ki so to okrevanje oskrbeli. Tako, vidite, živimo tu v sicer precej zamučenem Rabu. Večkrat se ponuja del Topla pa taka, kakor v Ljubljani julija. V okrevanju se počutijo vsi rekonvalescenti naravnost iz bomo. Zrak, miru in dobre hrane ne manjka, dobrega razpoloženja tudi ne, zato pa vsi hvalimo ustanovo bolniškega zavarovanja, ki da mnogokateremu priključi, da si pridobi izgubljeno zdravje. Toplo pozdravljamo vse Ljubljance.

* Diplomirani so bili na pravni fakulteti ljubljanske vseučilišne gg. Božidar Kobe, sin pokojnega sodnika g. Ernesta Kobeta iz Ljubljane, Marijan Viroda iz Glince in Anton Sulzer iz Boveca. Čestitamo!

nih starih častnikov. Dajte albume tudi v čitalnico, in dnevne sobe bolnišnic in zdravilišč, pa boste gotovo ustregli svojim bolnikom! — Da olajša založba nabavo teh knjig, daje pri naročilu treh izvodov 20%, pri naročilu pet ali več izvodov pa 25 % popusta.

* Lastniki motornih vozil se zaradi popolne jasnosti opozarjajo, da se prijava motornih vozil vrši do vklj. 31. t. m. pri sreskem načelstvu v Ljubljani, Hrenova ul. 11. Potrebna dva obrazca tiskovine za prijavo motornega vozila izdaja lastnikom motornih vozil sresko načelstvo in svrho, da jih lastniki mot. vozil soglasno v vseh rubrikah točno in čitljivo izpolnijo ter izpolnjene vrnejo v roku 7 dni. Izdaja novih evidenčnih tablic bo po registraciji motornih vozil. Prijavljajo se samo registrirana motorna vozila, ne pa ona, ki so pod plombo.

* Obtožena zaradi uboja in oproščena je bila pred beograjskim okrožnim sodiščem Julka Nikoličeva iz vasi Begajice, mati treh malih otrok. Razprava je razkrila strašno sliko iz življenja v samotni kmečki vasi. Julkin mož je bil razbojnik in obsojen, ki so ga na do smrti, njegovega brata pa obesili. Ko je žena z otroki ostala sama, se je vselila v njeno hišo nek žid. Zid. Čurčević, ki se ga je vsa vas bala zaradi njegove okrutnosti. V hišo nesrečne žene je hodil kakor gospodar, zapil vas denar, ki ga je našel, in obnašal se je sploh, kakor da je na svojem. Nesrečna žena je rotila sorodnike in sosedo, naj ji preneha vsiljivca in nasilnika iz hiše, a vse prošnje so bile zaman. Nihče se ni hotel lotiti divje žid. Julka je morala mnogokrat bežati iz svoje hiše. Ko se je nekega večera vrnila domov, je Zividin ležal na postelji. Zmrl je, ki je, zakaj mu ni pustila denarja. V razburjenosti in obupu je Julka zgrabila za sekirico in nekajkrat nasilnež udarila po glavi. Pogodila ga je smrt. Na razpravi je vsa vas potrjevala njene izjave o strahotah, ki jih je nasilnik počeljal v njeni hiši. Vsačini so se izražali, da bi bil Zividin za 5 dinarjev ubil človeka in da so vsi trepetali pred njim. Ko so nesrečno ženo oprostili, so vasačini pozdravljali sodišče.

* Gangsterski napad v okolici Osjeka. V Retfali blizu Osjeka je bil oni večer izvršen razbojniški napad po zgledu ameriških gangsterjev. Ko je trgovec in gostilničar Samuel Fišer stopil na prag svoje gostilne, dočim je dekla ribala pod, sta skočila proti

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24
SAMO SE DANES ob 4.
Največji karakterni igralec sveta **HARRY BAUR** v vefilmu
MLADOST ZA DENAR
PREMIERNI KINO

strani obsegajoča priloga s popolnimi sporedi domačih in inozemskih postaj. »Naš val« je cenjen slovenski tednik. Mesečna naročnina znaša komaj 12 Din. Pišite se danes na naslov: Radijska revija »Naš val«, Ljubljana da vam pošljemo brezplačno in brezobvezno na ogled eno številko.

* Obledete obteke harva v različnih barvah in plisiru tovarna JOS REICH.
Kdor Slatino Petanjko pije, srce mu v prsih zdravo bije!

Iz Ljubljane

u— K jubileju g. Daneša. V izložbi tvrde M. Tlačar v senenburški ulici je razstavljen krasen venec, k. ga poklonijo danes v gramskem gledališču gospodu Josipu Danšu ob njegovi 35letnici umetniškega delovanja njegovi intimni prijatelji z Brnjo in šk. Jubilat je bil v družbi prvih, ki so pred leti odkrili krasote ške sote in ki jo poznajo tudi pod imenom šk. Vintgar.

u— O modernem češki literaturi predava v ponedeljek ob 20. v verandni dvorani Uniona pisatelj A. C. Nor iz Prage. Predavanje prireja Jugoslov. češkoslovaška lig. v znamenju tesnejšega kulturnega zblizanja med Prago in Ljubljano. Opozorjamo posebno na to manifestacijo naše vzajemnostne misli vse prijatelje češkoslovaškega naroda.

u— Abraham je poljubil — krznarja gospoda Filipa Bizjaka, k čemur mu vsi mlajši iskreno čestitajo, starijši pa škodoželjno privoščajo! Ogromen krog njegove prijateljstva, stanovalskih tovarišev, udov zelene bratovščine in vsa napredna društva mu danes iskreno kličo: Filip, do brodušna in poštna vipska grča, živi nam še mnogo srečnih let!

u— Koncert praškega komornega kvarteta bo drvi ob 20. v Filharmonični dvorani. Svetovno znani praški kvartet izvajata večer Mozartov c—dur kvartet, Škerjanc IV. godalni kvartet in Sukov klavirski kvintet s sodelovanjem prof. Janka Ravnika. Člani Praškega kvarteta so: Vilbald Švedja, Herbert Berger, Ladislav Černy in Ivan Večtomov. Predhodnik Praškega kvarteta je bil znani Z-

kov kvartet, ki je užival pri nas največjo priljubljenost in največji umetniški sloves. Prav tako tudi Praški kvartet, katerega nocojšnji koncert bo brez dvoma izreden umetniški dogodek. Za koncert vlada veliko zanimanje in so vstopnice na razpolago v Matici knjigarni.

u— Vsakega zasebnega nameščenca, ki je bil in je zavarovan pri ljubljanskem Pokojniškem zavodu, mora zanimati vprašanje o razširjenju obveznega pokojniškega zavarovanja nameščenec na svo državo in uosodi ljubljanskega Pokojniškega zavoda. O vsem tem in o najzanimajših nabirih, ki se tičejo teh vprašanj, bo predaval dr. Jamko Kotel na nocošnjem javnem zborovanju zasebnih nameščenecov. Zborovanje, ki bo ob

pol 19. uri v dvorani Pokojniškega zavoda, palača Nebotičnik, vhod poleg bolniške blagajne TBPD, priredi Zveza društev privatnih nameščenecov za članjane ljubljanskega nameščenca društva in njihovo članstvo. Vabljeni tudi nameščenec — nečlani.

u— Pomočniki izpitni krojaških vajencev in vajen bode v februarju 1936. Prošnje je treba vložiti do 31. januarja v zadružni pisarni, med uradnimi urami od 15. do 17. ure, vsak dan razen sobote in nedelje.

u— Društvom in organizacijam, Uprava ljubljanskega vseučilišnega vab. vsa naša društva, stanovske, kulturne, sportske in gospodarske organizacije, da svoja zborovanja, ankete, izlete in prireditve dočijo do 20. do 30. bomo imeli letošnji splošno-danski veselje, namreč med 30. majem in 11. junijem Obvestila o posameznih prireditvah naj se pošljejo uradu veseljeja

u— Sokol Ljubljana—Šiška. Drevi ob 20. to predaval inž. Jože Rus o temi: Človek in stroj. Po predavanju film »Podmorski pekel«. Vstopnina 3 Din.

u— Pod okriljem Kola jugoslovanskih sester Moste-Ljubljana bo predvala drevi ob 20. v dvorani sokolskega doma ga. Tsunek-Skuška o japonski ženi. Vabljeni vsi, vstopnine ni.

u— Vstopnice, ki so rezervirane za jubilejno predstavo g. Daneša »Pesem s cest« drevi ob 20. v drami, naj se dvignejo do 20. dneva pri operni blagajni.

u— Doslej je bila se skrivnost, ali prihodnje tedne bo vsa Ljubljana govorila o letošnji veliki prireditvi, ki jo pripravljata Jadranska Straža za 8. februarja zvečer na Taboru. Številne skrivne roke so na delu, da bi prireditve, ki ima že sloves in tradicijo, bila letos posebno lepa in privlačna. Spet bo revija slovenskih narodnih noš združena z lagodno pesno in vedro družabnostjo ljubljancev, ki vedo ceniti veliki nacionalni in propagandni pomen Jadranske Straže Dvorana na Taboru pa bo po načrtih arh. Mesarja čudovito okrašena. Strop se bo vzpenjal že takoj nad ložanj in bajna razsvetljava se bo razlivala po dvorani Damski odsek se trudi, da bo v paviljonih ustrezno vsem gostom z izbranimi, pa vendar ceninimi dobrotami.

Vrhovno vodstvo vseh priprav pa je v rokah gosp. dvornega dobavitelja Antona Verbiča in to je seve najboljšo jamstvo, da bo letošnja prireditev Jadranske Straže na Taboru izvrstno organizirana. Ljubljana naj si sobotni večer 8. februarja rezervira za Jadransko Stražo.

u— Kako pečemo pecivo v električnem štedilniku bodo gospodinjice videla danes ob 17. na Bregu 8. kjer se bo vršil brezplačen tečaj za drobno pecivo.

u— O telesnih napakah dece med rastjo bo drvi ob pol 19. predaval g. primarij dr. Minaf v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti. TKD Atena vabi. vstop je svoboden.

u— V srhu ustanovitve poklicne posvečevalnice v dravski banovini bo 21. t. m. ob 10. v knjižnici dvorani kr. banske uprave (Bleivsova c. II. nadst.) ponovna anketa. Referiral bo inspektor M. Presl, nakar bo konstituiranje pripravljalec in izvolitev izvršnega odbora za ustanovitev poklicne posvečevalnice v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptuj.

u— Umril je v ljubljanski bolnišnici za pljučnico g. Slavko Frece, trgovski poslovodja star 46 let Na Cesti na Rožnik, kjer je pretil, je zapustil vdovo s tremi neposkrbljenimi otroki. Pogreb bo jutri v soboto ob 14. iz bolniške mrtnišnice k Sv. Križu. Blag mu spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

u— Stara pesem: hranilne knjižice. Od kar so oblastva precej strogo nastopila proti raznim mešetarjem in prekupčevalcem hranilnih knjižic je živahnost na borzi tega nelegalnega poslovanja precej postegla. Zadnji čas pa so se v prometu pojavile hranilne knjižice s falsificiranimi vlogami. Ker so te vrste goljufije na dnevnem redu, svarimo pred nakupom od raznih dvomljivih ponudnikov. Orožniki v Mengšu so enega teh sleparjev aretirali in izročili upravi policije v Ljubljani, ki je že uvedla postopek tudi proti njegovim komplicem.

u— Tajna razprava. Pred malim kazenskim senatom se bo 28. t. m. ob 8.30 dopoldne pričela glavna razprava proti Josiku Bevcu in dvema soobtožencema zaradi zločina po 275 k.z. Razprava bo kot senatni predsednik vodil s.o. g. Ivan Breih in bo tajna. Samo sodba bo javno razglašena. Proces bo najbrž trajal ves dan.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

u— Vse osebe, ki imajo Pravico do vpisa v volilni imenik, naj se zgledajo v času od 20. do vključno 30. januarja med 9. in 12. v sobi št. 2 mestnega poglavarstva. S seboj naj prinesejo krstni list, uradno potrdilo o državljanstvu in uradno potrdilo o predpisanim bivanju v občini Celje. V navedenem času naj se radi popravkov v imenikih zgledajo tudi oni, katerih imena, poklici, službeni in drugi nazivi ter bivališča niso vpisana.

u— Prireditve. V mestnem gledališču bo uprizorilo društvo jugoslovanskih srednješolcev »Slog« danes ob 20. Medvedovo dramo »Za pravdo in srce«. Prijatelji dijaštva, obiščite drevi predstavo v čim večjem številu! — Šolska proslava sv. Save bo v ponedeljek 27. t. m. na mestni narodni šoli.

u— V soboto 15. februarja zvečer pa bo v Celjskem domu svetovska beseda s pevskim koncertom pravoslavne cerkvene zborna pod vodstvom g. Cirila Preglja in plesom. Predsednica prireditvene odbora je ga. Kalanova. — Na Ljudskem vseučilišču Lo predvala v ponedeljek 20. t. m. ob 20. ga. prof. Boršnikova o pesniku Antonu Askercu ob 80letnici njegovega rojstva. Predavanje bodo spremljali skriptične slike.

u— Maturanti celjske gimnazije pričelijo v soboto 18. t. m. ob 20.30 plesni venček v vseh prostorih Narodnega doma.

u— Ureditve mestne ubožnice na Kvatnikovem posestvu. Mestna občina namerava kupiti Kvatnikovovo posestvo ob državni cesti v Medlogu in tam urediti mestno ubožnico v lastnem gospodarstvu. O nakupu tega lepega posestva bo drevi sklopil mestni svet.

u— Prijavite vozila! Lastniki biciklov, fajakarskih vozov, avtomobilov in motornih koles prijavljajo svoja vozila pri predstojniku mestne policije v Celju, soba št. 36. Ne odlašajte s prijavi do zadnjega roka, do 31. t. m.!

u— Predzren slepar. Prad 10 dnovi se je pojavil v Celju 34letni pekar Anton K. iz Ljubljane. Stanoval je v raznih celjskih hotelih pod napačnimi imeni ter se izdal za industrijo, tovarnarjeva sina itd. Prad dnevi je obiskal upravitelja okoliške deške narodne šole in mu izrazil na spreten na-

medeljek 27. t. m. na mestni narodni šoli. V soboto 15. februarja zvečer pa bo v Celjskem domu svetovska beseda s pevskim koncertom pravoslavne cerkvene zborna pod vodstvom g. Cirila Preglja in plesom. Predsednica prireditvene odbora je ga. Kalanova. — Na Ljudskem vseučilišču Lo predvala v ponedeljek 20. t. m. ob 20. ga. prof. Boršnikova o pesniku Antonu Askercu ob 80letnici njegovega rojstva. Predavanje bodo spremljali skriptične slike.

u— Maturanti celjske gimnazije pričelijo v soboto 18. t. m. ob 20.30 plesni venček v vseh prostorih Narodnega doma.

u— Ureditve mestne ubožnice na Kvatnikovem posestvu. Mestna občina namerava kupiti Kvatnikovovo posestvo ob državni cesti v Medlogu in tam urediti mestno ubožnico v lastnem gospodarstvu. O nakupu tega lepega posestva bo drevi sklopil mestni svet.

u— Prijavite vozila! Lastniki biciklov, fajakarskih vozov, avtomobilov in motornih koles prijavljajo svoja vozila pri predstojniku mestne policije v Celju, soba št. 36. Ne odlašajte s prijavi do zadnjega roka, do 31. t. m.!

u— Predzren slepar. Prad 10 dnovi se je pojavil v Celju 34letni pekar Anton K. iz Ljubljane. Stanoval je v raznih celjskih hotelih pod napačnimi imeni ter se izdal za industrijo, tovarnarjeva sina itd. Prad dnevi je obiskal upravitelja okoliške deške narodne šole in mu izrazil na spreten na-

u— Prijavite vozila! Lastniki biciklov, fajakarskih vozov, avtomobilov in motornih koles prijavljajo svoja vozila pri predstojniku mestne policije v Celju, soba št. 36. Ne odlašajte s prijavi do zadnjega roka, do 31. t. m.!

u— Predzren slepar. Prad 10 dnovi se je pojavil v Celju 34letni pekar Anton K. iz Ljubljane. Stanoval je v raznih celjskih hotelih pod napačnimi imeni ter se izdal za industrijo, tovarnarjeva sina itd. Prad dnevi je obiskal upravitelja okoliške deške narodne šole in mu izrazil na spreten na-

Zvočni kino Ideal
Robert Montgomery, Elisabeth Allan in LEVIS STONE v veliki senzaciji
FANTOM X.
Film izredne napetosti in drznih podvigov.
SCOTLAND YARD NA DELU.
Senzacija! Samo za močne živce!
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

čin 150 Din in mu zastavil črno suknjo. V ponedeljek je ukradel iz gardebrove v dekliški meštanski šoli učenki Juditi Sgermovi 300 Din vreden Hubertus plašč in ga nato pod rafinirano pretezo zastavil upravitelju deške narodne šole za 100 Din. Policijski stražnik je v sredo zasledil sleparja na Glaziji. Možak je pobežnil, tekel v mestno narodno šolo in se hotel izmuzniti pri drugem izhodu, stražnik ga je pa dohitel in aretirat. Anton je bil že večkrat kaznovan in se bavi s tem, da izvalja učiteljem na goljufij način denar. Zasledujejo ga tudi po policijskem dnevniku, ker je ogoljufal šolskega upravitelja v Trzinu.

Iz Maribora

a— Za mariborski spomenik kralju Ureditelju so darovali: Narodna šola Dolga vas 168 Din, Sadržarsko in vrtnarsko društvo, St. Lenart 145 Din, gasilska četa, Sv. Ana v Sl. gor. 110 Din, Hutter in drug (uradništvo) 540 Din, Kmetiska posojilnica Sv. Ana v Sl. gor. 135 Din, dr. Vinko Krasser, Kozje, 100 Din.

a— Cerele français. Gospa Th. Anthoine, delegatka društva Alliance française, bo predvala v soboto 18. t. m. v Vesni o življenju

Zapeka, lenivost črevesja
SO VZROK MNOGIM BOLEZNIM 2-3
ARTIN-DRAŽEJE
dr. Wandera, vzete zvečer, omogočajo drugo jutro hitro izpraznjenje.
Dobivajo se v vseh lekarnah.
v škatlicah po 12 dražej Din 8.—
in v vrečkah po 2 dražej Din 1.50
Ogl. reg. pod S. br. 22115/33.

in pesniških delih gospe de Noailles. Vsi prijatelji francoskega jezika in slovstva se vlnudo vabijo. Začetek ob 20. Vstopnine ni.

a— Veselini odbor svetovske proslave, ki bo 27. t. m. v uniojski dvorani, obvešča vse člane pravoslavne cerkvene občine kakor tudi ostalo občinstvo, da bodo v bodočih dneh članice odbora obiskale posameznike ter nudile naprodlj vstopnice za navedeno prireditev. Imenovani odbor najvjudneje naproša člane občine in ostalo občinstvo, da ponujane vstopnice blagohotno odkupijo, ker je čisti dohodek te prireditve namenjen izključno za zidavo pravoslavne cerkve »Nove Lazarice« v Mariboru. — Veselini odbor prikaže, da se bo nocojno čuteče občinstvo polnoštevilno odzvalo.

a— Plesni večer, ki je bil v sredo zvečer v Narodnem gledališču, je s svojo slikovitostjo in plastičnim podajanjem, v katerem je predvalovala groteska in parafraza, zbudil živahno navdušenje številnega občinstva, ki je gledališče docela napolnilo. Plesni večer je obsegal 14 točk in je Fr. Berger dodal še eno točko. Plesi so bili v zasnovi in koreografiji pretežno delo Katje Delakove, sodelovala pa sta poleg njene skupine še Susi Weberjeva in Fr. Berger.

a— Kulturne novice. Drevi predava v Ljudski univerzi v okviru Bolgarskega tedna g. Hegedušić iz Zagreba o bolgarskem slikarstvu v zvezi z razstavo bolgarskih grafik v kazinski dvorani. — V ponedeljek 20. t. m. predava v Ljudski univerzi o »črnem kontinentu« Frobeniusov spremljevalec in asistent dr. Robert iz Frankfurta. — V torek 21. t. m. pa bo za zaključek Bolgarskega tedna premiera duhovite bolgarske komedije »Zlatni rudniki«, ki bo prvo bolgarsko delo na mariborskem odru. V Kovičevi režiji nastopijo v glavnih vlogah Zarkajkova, Savinova, Kraljeva Starčeva, P. Kovič, Nakrst in Furijan.

a— S policije. Predstojništvo mariborske mestne policije opozarja da je za izdajo potnih listov ponovno potrebno pravilno kolkovano davčno potrdilo. Nova uvedba je storila že dni v celovito.

a— Ljuta borba s tihotapci. Včeraj jutraj okoli 8. je finančni preglednik Andrej Premelj o priliki svojega službenega obhoda zalotil pri Treh ribnikih dva sumljiva možka. Napovedal jima je aretacijo, kateri sta se pa oba uprla. Skušala sta ga vreči v prvi ribnik, toda g. Premelj, ki je bil brez samo-

kresa, je potegnil sabljo in obvladal položaj. Oba tihotapca sta pobežnila v smeri proti Wolfzetlu in pustila na tleh izdaten tihotapski plen: 500 igralnih kart avstrijskega izvora, 290 žigalnikov in 35.806 komadov kreslinih kamenčkov.

a— Torej bode asfaltirali? Z ozirom na govorice, da se je 5 milijonski kredit za asfaltiranje in moderniziranje prve etape državne ceste Maribor — St. Ilj naknadno namenil drugim svrhom, je mariborski Turing klub prejel na zadevno vlogo sporočilo ministar za gradnje, v smislu katerega je računati, da se asfaltiranje državne ceste St. Ilj — Maribor bliža uresničenju.

a— Ponočna štoklja ob Dravi. Včeraj zjutraj ob 2. so na šentpetrski cesti ob Dravi popadli porodni križi 33 letno delavko Marjono N., ki je bila ravno namenjena v poročnišnico. Povila je zdravo dete in nadaljevala po počitku pot proti Mariboru. Toda bili so že obveščeni mariborski reševalci, ki so jo z novorojenkom vred vzeli v reševalni avto in jo prepeljali v poročnišnico.

a— Dijaška ružben. G. Ciril Pregelj nas glede na poročilo o pravoslavnem Silvestrovu v Mariboru prosi za ugotovitev, da ni bil režiser opere »Dijaška ružben«, ampak je njen skladatelj. — Društva ki se zanimajo za uprizoritev te zabavne opere (4 moške vloge) dobijo vsa pojavnika pri avtorju v Celju, Komenskoga 14.

JUTRI

Gustav Fröhlich in Renata Müller kot „L J U B I M C A“

* Iz delavnice mojstra Meštrovića. V delavnici kiparja Ivana Meštrovića na Mejah v Splitu izdelujejo velike figure iz granita, ki bodo postavljene ob vhodu v marzole neznane junaka na Avahi. Iz jablanskega granita so že izdelane štiri kariatide. Izdelujejo se tudi veliki spomeniki pokojnega rumunskega državnika Johna Bratiana. V Jablanci so za ta spomenik oddali granitni blok od 16 kubnih metrov, ki tehtja 50.000 kg. To je največji blok jablanskega granita, ki je bil doslej določen za izdelavo katkega spomenika. Pri izdelavi kariatid in Bratianovega spomenika bo ostal v Splitu za klesarske mezde poldrugi milijon dinarjev.

* Smrt dveh zaslužnih prosvetnih delavcev. V Beogradu je umrl v starosti 71 let upokojeni direktor gimnazije in načelnik prosvetnega ministva Mirko Popović. Bil je sremski rojak, visokošolske študije je dovršil v Gradcu in na Dunaju, leta 1887 pa je prišel v Srbijo in dobil prvo službo kot profesor v Leskovcu. Nekaj let je bil tudi načelnik prosvetnega ministva, do svoje upokojitve leta 1924 pa ravnatelj II. moške gimnazije v Beogradu. V 37 letih svoje aktivne državne službe se je vse posvetil prosvotnemu delu velike zasluge pa si je pridobil tudi kot ustanovitelj jugoslovanskega profesorskega društva. — V Jagodini je umrl ravnatelj tamonšnje učiteljske šole dr. Dragoljub Petrovič. Rodil se je leta 1888 v Jagodini. Ko je dovršil učiteljske, je nekaj časa služboval kot učitelj, potem pa je v inozemstvu studiral filozofijo in pedagogiko. Velik ugled je pridobil kot strokovni pisatelj in večkrat je bil delegat na pedagoških konferencah v inozemstvu. Učiteljske v Jagodini je »zornu vodil 10 let.

* Umril je senior Poljakov v Jugoslaviji. V Zagrebu je umrl v starosti 75 let dr. Jerzy Koczynski, ki je služboval kot zdravnik pri generalnem konzulatu republike Poljske v Zagrebu. Prej je bil prvotni zdravnik in je prebival v Zagrebu preko 50 let. Bil je senior Poljakov v Jugoslaviji in splošno priljubljen v vseh krogih Zagreba, ki je postal njegova druga domovina.

* Preložitve skupščine dramskih avtorjev. Glede na prošlavo 60 letnice prof. Milana Božovića je glavna skupščina Uruženja jugoslov. dramskih avtorjev, ki bi morala biti 19. jan. t. l. v Beogradu, preložena na 25. in 26. januarja.

* K. r. manjka našim čakalcem in sprejemnicam? V zadnji številki »Zdravniškega vestnika« čitamo tole oceno: »Na. ši krajci« — Izdala Tiskovna zadruza, Ljubljana. 100 celostranskih slik, cena 30.— Din. boljša izdaja 40.— Din. Pred nami leži zbirka večinoma res lepih in posrečenih slik slovenskih krajev, pri kateri so sodelovali najboljše med slovenskimi fotografi. Prav simpatično je, da nam ne pokaže samo krasote planin in gorejskih krajev, temveč nas vodi v slike tudi po Dolenjskem in po štajerskem, ki sta v stičnih publikacijah občajno ostajali preveč v ozadju. Knjiga bi res spadala v vsako čakalnico, vsako sprejemnico, pa ne samo eden, temveč več izvodov, pa bi bilo morda manj, pogostoma dvomljivih, obrablje-

Z. K. D.
Liane Haid, Szöke Szakall
Adela Sandrock
V VESELI OPERETI
Noč pred poroko

Vefilm „L J U B I M C A“ bo senzacija za LJUBLJANO

* Umor občinskega tajnika. V postirski občini na Braču se je dočel strašen zločin. Ob 5. zjutraj so našli pred domoto hišo umorjenega občinskega tajnika Jenka Vlahoviča in vdova, ki je zbudila sosedo, je obdolžila zlobna župana Arneriča, ki je znan pod vzdevkom »Čučok«. Nesrečna žena je prepričana, da je župan sam al pa »o našletih morilcih izvršil zločin. Umorjeni tajnik Vlahovič je imel zamotane spore z občinsko upravo in z županom, ker mu niso v redu izplaševali prejemkov po pogodbi in so mu bili dolžni že preko 25.000 Din. Ker ni v redu prejel svoje plače, je zašel Vlahovič v svojo družino — ženo in tremi otroci — v hude stiske. Ponoči je lovil ribe, da bi nekaj zaslužil. Tudi usodne noči je bil na ribolovu in ko se je vračal domov, je padel v roke morilcev. V bližini so našli krvavo poleno, a katerim je bil nesrečnež ubit. Orožniki so takoj uvedli preiskavo ter zaprli župana Arneriča, pomožnega občinskega tajnika Dundovića in učitelja glase Marinkovića. Na Dundovićeve oblike so našli sumljive madeže in poslali so jo v Zagreb, da bo analiza ugotovila, če so to sledovi krvi.

* Uničevanje ptic na otoku Korčuli. Prav tako kakor v Italiji se je tudi na otoku Korčuli razpaslo divjaško uničevanje ptic pevk in selavp. Dobivajo se služijo ljudem za hrano. V mestu Korčuli prodajajo ptice na trgu. Dobijo pa se tudi v gostinah. Ko se prodajajo po 1 Din. Vsako leto uničijo na tisoče ptic. Lovi so velike ekspedicije, pri katerih se udeležujejo tudi šolska deca. Ptice uničujejo na razne načine. Mnogo jih polovijo z limanicami. Posledice tega divjanja so očitne. Sadonosniki in tudi vinogradi hudo trpijo od raznih škodljivcev, ki bi jih ptice zatrele. Razne organizacije so se že obrnile na oblast, da bi preprečevala uničevanje ptic.

* Idejni načrt o reorganizaciji našega radia prinaša na uvodnem mestu ilustrirana tedenska revija za radio. gledališče, film, sport in modo »Naš Val« ki je pravkar izšla. Iz obilne vsebine navajamo še članek »Dom slovenskega radia«. Ribičevu duhovito humoresko »Družabni večeri«. Regaljevo reportažo z ilustracijami Nika Pirnata »Ljubzen iz bara«, odgovore poslalscev radia na anketo »Kakšen bode napovedalec« roman v slikah »Zlati otok« ki je prirejen po istoimenem Stevensonovem romanu obilno modno in filmsko orlilno in slike gledaliških igralcev v rubriki »Tasne kulture« zasledimo interview z znamenitim sportnim učiteljem Ediem Polzem Slikanice, križanke in maršini lili zaključujejo redakcijski del lista, kateremu je priložena 32

+ **Liverpool**, 15. jan. Tendence stalna
Zaključni tečaj: za jan. 5.98 (prejšanji da
92), za julij 5.81 (5.77).
+ **Newyork**, 15. jan. Tendence neotn
Zaključni tečaj: za jan. 11.70 (11.78), za ju
lij 10.67 (10.57).

Tihotapstvo navzlic sankcijam

Kako se drži sankcijskih prepovedi Francija, ki pošilja zabranjeno blago z uradnimi listinami čez Alpe v Italijo

Na italijansko - francoski meji cveto že v normalnih okoliščinah tihotapstvo, pri čemer je imel glavno vlogo neki Noliar, na zunanji povsem spodoben trgovec z vinom v Brianconu. Njegova tolpa je carinskim uradnikom dobro znana. Dostikrat so imeli že opravka z njo, toda Noliar samega niso mogli nikoli zaslediti pri dejanju.

Povsem razumljivo je, da ima tihotapska obrt v dobi sankcij še višjo konjunkturo. O tem poročajo sedaj neki pariški časnikar, ki je imel priliko, da si je stvar ogledal zelo od blizu. Pridružil se je namreč sam tihotapecem, da bi lahko podrobneje proučeval njih posel. Sam je prešel mejo v enem tistih tovornih voz, ki prevažajo prepovedano blago na drugo stran. Po njegovem poročilu, prihaja to blago v glavnem iz Briancona in Lyona v Italijo. Tovorni voz, v katerem je sam sedel, bi moral prepeljati čez mejo 1200 kg nikelnastih plošč, gumastih aparatov in volnenih odevi za italijansko armadno vodstvo v Turinu. Plošče so bile namenjene na zunanji neki avstrijski trdnji v Celovcu, skozi Italijo bi naj šle torej le kot tranzitno blago. Pot je šla preko prelaza Lautaret in je bila polna takšnih tovornih voz, ki so se pomikali proti italijanski meji. Petdeset največjih voz je ceste skoraj zaprlo.

Časnikar se je vso pot spraševal, kako se bodo vedle carinske oblasti, ko bodo zagledale tovor in predvsem nikel, ki je izrečno naveden na sankcijski listi. Blago bi morale pač zadržati in tovornike prijeti. Toda na meji je doživel veliko presenečenje. Vodja prvega voza je pred carinskimi uradniki izlekel iz žepa enostavno neko uradno listino, ki je bila datirana z 19. nov. torej z datumom treh dni po objavi sankcijskih prepovedi v francoskem službenem listu. Francosko finančno ministrstvo je s to listino dajalo izvoznikom dovoljenje, da smejo izjemoma spraviti svoje blago v Italijo. Na priloženem seznamu so bile plošče iz nikla izrečno navedene. Carinski uradnik ni hotel verjeti svojim očem. »Nezaslišano!« je vzkliznil. »Potem smete uvoziti v Italijo nikel, čeprav ne more niti ministrska odredba spreminjati določb uradnega lista!« A kaj bi navaden carinski uradnik zoper odredbo na uradnem papirju in z vsemi potrebnimi žigi ter podpisi? Vozovi so šli čez mejo.

So pa še druge možnosti, da se obidejo sankcijske odredbe. V Ženevi so sklenili, da sme vse blago, ki ga italijanski prejemniki plačajo pred 18. nov. 1935, v celoti brez nadaljnega v Italijo. Posledica tega je bila, da je blago, ki je odhajalo preko Alp v Italijo, za dve sto krat povečalo svojo težo v primeru s težo prejšnjega izvoza. Vse to blago je bilo baje v redu plačano pred 18. nov. V ostalem tu ni šlo samo za francosko blago, temveč tudi za špansko in celo ameriško.

Nikel in ostalo, kar je srečno dospelo v Turin, ni bilo iztovorjeno v skladišča ob postaji, temveč na bolj skritem kraju, na dvorišču velikega poslovnega poslopja. Med tem ko so zunaj na cesti plakati naznanjali da Italija ne bo sprejemala nobenega bla-

ga več iz sankcijskih držav, se je takšno blago izkladalo s pomočjo italijanskih uradnikov. Francoski tovorni vozovi so se vračali potem večinoma prazni domov. Vzrok ni samo v tem, da je Italija prepovedala izvoz svojega blaga v Francijo, temveč predvsem v tem, da ga pošilja po možnosti samo z italijanskimi vozovi. Blago, ki se na ta način tihotapi v Italijo, postaja seveda dražje, kar odhajajo vozovi brez haska nazaj. Med drugim prihaja v Italijo iz Francije, kakor vse kaže, tudi prav tako prepovedani baker. Časnikar, ki o teh stvarih poroča, pravi, da je govoril z že omenjenim Noliarom, ki mu je priznal, da se tihotapstvo bakra zelo izplača. Težko je spraviti le več nego eno tona tega blaga čez mejo. Noliarova tolpa šteje 25 mož...

Tihotapstvo na avstrijsko-nemški meji blizu Zugspitze tik Bavorske

Proces Stavisky pred zaključkom

Porotniki bodo morali odgovoriti na 1956 vprašanj

Arletta Staviska, vdova po velikem sleparju Aleksandru Staviskem

Kakor smo že pred kratkim zabeležili se bliža proces proti sokrivcem Aleksandra Staviskega svojemu koncu. V Parizu računajo splošno s tem, da bodo še ta teden predložena porotnikom vprašanja, ki zahtevajo od njih 1956 odgovorov.

Posvetovanja porotnikov seveda ne bodo lahka in tudi ne kratka. Sodišče je zara. tega preskrbelo porotnikom ležišča v sodnem poslopju. Tudi za vse ostalo je preskrbljeno. Porotniki bodo dobivali hrano iz bifeja justične palače, ki je ne bodo smeli zapustiti, dokler ne bo izrečena razsodba.

Zaradi nenavadnih okoliščin, v katerih se vrši proces proti sokrivcem Staviskega, je imelo sodišče s porotniki že doslej precejšnje sitnosti. Hranarina, ki so jo določili

tem služabnikom pravice, je bila v začetku tako nizka, da so se uprli in zahtevali primerno zvišanje. Seveda so jim morali ugoditi. Zdaj so zahtevali porotniki še, da jih mora prehranjevati sodišče na svoj račun. Tudi s to zahtevo bodo najbrže prodrli, kajti proces je prišel do stopnje, kjer se ne sme prekiniti in kjer je delo porotnikov odločilne važnosti za zaključek te afere.

Film o bodoči vojni

Tank in letalo, glavno orožje — Spretno maskirana vojska

V Pragi so predvajali te dni sovjetski film, ki so ga snemali med zadnjimi velikimi manevri ruske armade okrog Kijeva. Film je nad vse poučen in kaže, kakšna bo v splošnem bodoča vojna, če nas neki čudež ne reši pred njo.

Na prvi pogled je videti, da bosta v bodočem napadu tank in letalo imela poglavito vlogo. Videti je bilo vse vrste tankov, od težkih dvočrtnih, ki plavajo tudi v vodi, do najlažjih tankičev, tako lahkih, da jih nosijo štirimotorna letala kot obsek na svojih trebuhih. Ko takšna letala pristanejo, se mali tanki odpo in zakade proti sovražniku.

Tudi med letali so zastopane kaj raznolične vrste, velike in male, visoko leteče in nizko leteče, da se zadevajo že skoraj ob brojavne drogeve. Eden najzanimivejših prizorov je pokazal novo orožje, ki ga gojijo posebno Rusi do popolnosti. Z velikanskimi letali, ki so videti kakor leteče vojašnice, se spuščajo stotine, tisoč skakalcev s padali za sovražno črto. Vsek ima s seboj majhen paket in ko pristane na tleh ter se osvobodí padala, izvleče iz tega zavoja vsakovrstne cevi, palice in kolesa - v manj nego ani minuti sestavi iz teh kosov majhno strojno.

Tekma s smrtjo

Pred kratkim je zbolel ministrski predsednik otokov prince Edvarda, ki pripadajo britskemu kolonialnemu imperiju. W. M. Lea. Dobil je pljučnico. Lea je zbolel na svojem posestvu daleč od zdravniške in ker se je njegovo zdravje stalno poslabševalo, so naročili letalo, da bi prepeljal min. predsednika v bolnišnico. Letalo je kmalu pristalo v bližini farme, naložilo bolnika in odletelo z njim proti bolnišnici. Tam so min. predsednika prenesli na notranji oddelček, živel pa je samo še dve uri. Napori zdravnikov, da bi mu ohranili ali vsaj podaljšali življenje, niso izdali nič.

Junaška mati

Rešila je dete iz morja plamenov

V majhnem danskem kraju Rabiörgu je živel mlad zakonski par z dojenčkom v lasti hišici. Te dni, ko je bil oče odšel na delo, se je mati napotila na trg kupovat in je pustila otroka v hišici. Ko se je vračala, je že odlešč opazila, da švigajo iz strehe njenega doma plameni. Velika množica se je bila nabrala in skušala požar pogasiti, trud pa je bil videti zaman. Ko je mati prišla in povedala, da je otrok v hiši, se je ljudi polastila groza. Vse je menilo, da je že izgubljen.

Žena pa je, ne da bi trčila čas z nadalnimi besedami, planila v hišo. Plameni so ji udarili v obraz, lasje in obleka so ji začeli hipoma goreti. V gostem dimu je zaprla oči in hitela po žarečih stopnicah v

prvo nadstropje, kjer je bila spalnica. Ljudje so zunaj z grozo gledali, kako se je v nekem trenutku zgrudila, toda potem je spat vselja in se opotekala dalje.

Otrokove sobice k sreči še niso objeli plameni. Dete je bilo le omanjeno od dima, a je še živele. Mati ga je pograbila, stopila z njim k oknu in tam počakala, da so spodaj razprostrli rešilno ponjavo. Skočila je potem skozi okno in obležala na ponjavi nezvestna. Bilo je to strašno gledati. Roke je imela skoraj izogrnjene, lasje so ji bili do kože osmojeni, namesto obleke je imela na sebi še nekoliko ožganih krp. Spravili so jo takoj v bolnišnico in zdravniki upajo, da ji bodo navzlic strašnim ranam rešili življenje. Njeno dete pa je že skoraj zdravo.

Zakaj zapirajo med poljubljanjem oči?

K člančiču, ki ga je priobčilo »Jutro« pod tem naslovom dne 15. januarja, nam piše prijatelj iz Novega mesta:

Dunajski dnevnik »Zeite« je priobčil nekaj let pred veliko vojno izsledke zasebne ankete o tem »problemu ženske psihologije. Spominjam se le toliko, da je več kot polovica deklet in žen na vprašanje, zakaj zapirajo med poljubljanjem oči, odgovorilo: »Ker je tako prijetno« ali podobno. Mnogo manj je bilo tistih, ki so dejale: »Ker me je tako sram«. Najmanj deklet je dalo odgovor: »Sama ne vem« ali pa: »Ne zavedam se, da zapiram oči«. Računati pa je treba z dejstvom (je pristavilo uredništvo), da velik odstotek ženskih bitij (po nagonu?) odgovarja neresnično.

Zastava iz človeških las

Japonska mladina se bavi izredno marljivo z vsemi javnimi in nacionalnimi problemi, posebno velik patriotizem pa kažejo japonska dekleta. Kakor znano, nočejo ta niti v zadevi vojaške vzgoje zaostajati za svojimi moškimi tovariši in jih v svoji vnemi celo prekašajo.

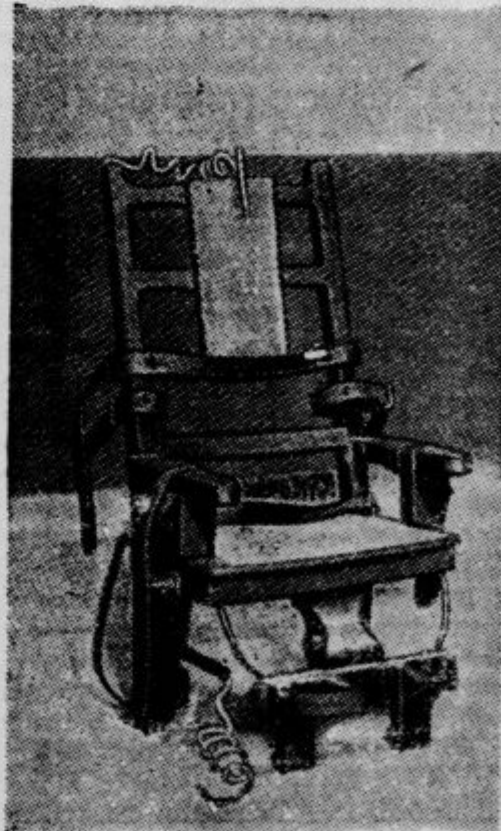
Zanimiv dokaz svojega fanatičnega patriotizma je dejstvo, da je pred časom 800 deklet žrtvovalo svoje lase, da bi se iz njih izdelala vojaška zastava. Ta zastava — menda prva, ki je iz človeških las — je belo-rdeča in kaže japonski narodni simbol, vzhlajajoče sonce. Dolgo je trajalo, da so izvršili to delo, izvršila so ga namreč dekleta sama. Na željo 800 mladih patriotk bodo to zastavo v kratkem svečano izročili nekemu gardnemu polku, zato »da bi v prihodnjem boju plapolala pred močmi in jih spodbujala k posebni mu junaštvu v obrambi domovine«.

Guverner Hoffmann

iz New Jerseys, ki je baje odgodil usmrnitev Hauptmanna za mesec dni v želji, da se pojasnijo ugrabiteljska afeta do zadnje podrobnosti

Danes ali čez 30 dni?

Električni stol, na katerega posajajo v Ameriki zločince, ki so bili obsojeni na smrt. Ta usoda čaka tudi Bruna Riharda Hauptmanna

Meka se modernizira

Kralj Hedžasa Ibn Sand se je odločil za modernizacijo Mekke, muslimanskega Rima. Mesto bo dobilo električno razsvetljavo, tramvaj in vodovod, ki ga doslej ni imelo. Szekel, bo tudi moderno opremljen hotel.

Kiplingova bolezen

Angleški pisatelj Rud. Kipling je hudo bolan. Počil mu je tur v želodcu in se je moral podvreči operaciji, ki resno ogroža njegovo življenje

Dokončna ločitev zakona Pickfordova — Fairbanks

Reuter poroča iz Los Angelesa, da sta bila te dni Mary Pickfordova in Douglas Fairbanks, o katerih srečni zakonski zvezi so toliko pisali svetovni listi leta in leta, zdaj tudi sodno ločena.

To je Chicago...

V ponedeljek se je odigrala na okrajnem sodišču v Chicagu razburljiva scena, kakršnih ne pomni mnogo zgodovina ameriške sodne prakse. Sodišče je ta dan obravnavalo pred nabitno polno dvorano pritožbo advokata Johna Keogha proti neki zavarovalnici, od katere je zahteval tožitelj dva milijona dolarjev. Razpravo je vodil sodnik Prystalski. Ko je sodnik vstal, da bi otvoril obravnavo, je šinjal pokonci advokat Keogh, potegnil pištolo ter odkal več strelcov. Prvi strel je pogodil advokata, ki je zaspal nasprotno stranko.

Nač je Keogh nameril morilno cev proti sodniku, ki pa je v trenutku spoznal nevarni položaj ter je urno smuknil pod mizo. Advokat je streljal še dalje, toda so ga razorožili, preden so padle nove žrtve. V dvorani je nastala veljanska zmešnjava. Končno se je posrečilo sodnim slugam, da so prišli besnečega atentatorja. Zvezali so ga in ga odvedli v pritvor, kjer čaka nadaljnje usode.

Prebivalstvo Anglije

Uradna statistika ugotavlja, da je število porodov na Angleškem in v Walesu doseglo lani najnižje stanje, kar so jih zabeležili do danes. Na tisoč ljudi je bilo 14,4 porodov. Anglija šteje danes 40,9 milijona prebivalcev, od tega je 19,3 milijona moških in 21 milijonov žensk.

ANEKDOTA

Walter Scott je veljal za razpisnika, ki je bil štedilni šele potem, ko so ga ogromni dolгови prisilili do tega. A še potem se mu štedljivost večini ni posrečila.

Nekoga dne ga je prosil berač za majhen dar. Pisatelj je pogledal v svojo denarnico in je našel v njej kot najmanjši drobtin šiling.

»Dam ti le polovico,« je dejal prosjaku. »Toda ne pozabi, da si mi potem dolžan šest penicov.«

»Bog vam povrni,« je dejal berač »in četim vam, da bi toliko časa živel, kolikor bom potreboval, da vam ta dolg poravnam.«

VSAK DAN ENA

»Sijajna kupčija ti pravim! Zaslužek bo najmanj dvajset tisoč Din. Zaenkrat pa potrebujem samo enega kovača.«

(Sondgarn, Strix)

Velika obravnava gre h kraju

Pogled v razpravno dvorano, kjer so med obtoženci sotrudniki Aleksandra Staviskega. V prvi vrsti: Desbrosses, Farault, Hatot in Hayotte ter bivši general Bardi de Fourtoun — V drugi vrsti: Tissier, Cohen, Digouin. — V tretji vrsti: Guebin, Dubarry, Romagnolo in Garat

Kulturni pregled

Sentimentalni Henri Barbusse

Henri Barbusse, ki je v knjigi »Ogenj« prvi predložil človeštvu strahoto in grozno, ni bil neomolčanec, ki mu tudi pri nas pišejo nekrologe, mladostno smolo. Bil je timentalen, kar pomeni v očeh teh piscev: malomeščan. O tem bolje govori njegova pletiška zbirka »Pleureuses«. In zares: v nji ne najdeš nikakih pacifističnih ali proletarskih motivov. Je to tipična »die Ich-Literatur« kakor bi rekli Nemci: izraz najosebnejših in zasebnih čustev. V dobi, ko vodijo v imenu neke nove ali najnovejše stvarnosti celo kampanjo zoper to vrsto literature, je taka mladostna smola neprijetno breme. Namreč — v očeh tistih, ki večidel niti ne poznajo Barbussovih, pesmi in ponavljajo za povrstjo kakor papige besede moskovskih službenih literatov: »malomeščanska, sentimentalna preteklost Henrija Barbusse.

Pred mrazom leži orumeneli zvezek »Pleureuses«, izdan na navadnem slabem papirju (tudi tiskarjevo, ne zanesljivo označbo »dixieme mille« na naslovnici strani). Neugledna, pozabljena knjiga, ki si jo je človek nabavil v trenutni slabosti, iz zamiranja za intimnega Barbusse, za tistega, ki naj bi ga zanimalo njegovo poznejše delo. Barbussovi verzji se v ničemer bistveno ne razlikujejo od povprečne pesniške proizvodnje v povprečnovalski dobi, ko je že bledele blešče simbole. Kjerkoli odpreš knjigo, povsod se oglašajo podobni toni: noč, samotnost, bolest, erotika, nezvestnost, melanholija. Nekaj trudnega, rahlo dekadentnega se je razlilo po pravilno urejenem toku Barbussovih verzov. A za vsem čutiš nežno, rahločutno pesnikovo naravo. Tudi mladi Barbusse je poznal tiho slast pogrežanja vase in očiščujočo moč samotnosti, ki je Baudelairev sladki strup sanjarstva.

In vendar je ta »okavni« pesnik postal pisec knjige »Ogenj« in se nekaterih drugih ogorčenih in napadanih knjig. Če čitamo ta ali oni naš nekrolog, bi se zdelo, da je moral vedno zardevati ob misli na mladostne »Pleureuses«.

Toda nova izdaja te pesniške zbirke je začudno izšla z avtorjevimi dovoljenjem pri izdajatelju, ki je izdal »Le Feu« »Clarté« in se nekatero njegovo knjigo. Založnik celo povdarja v uvodni beležki, da mu bo Barbussovo občinstvo hvaljevalo, ko bo lahko orlo verze, ki jih je spisal pisatelj »Ogenja« med svojim osemnajstim in dvajsetim letom in čijih prva izdaja je bila že dolgo nedostopna.

Dejstvo, da je Barbusse priznaval »Pleureuses« za sestavni del svojega književnega dela, prica, da se niti na višku svoje slave ni sramoval prve denimo: sentimentalne, »malomeščanske« pesniške knjige.

Zaradi tega bi bilo treba izkonstruirati protislovja v značaju avtorja »Ogenja« (kakor da protislovja ne bi bila legitimna last slehernega človeka; kakor da bi bil živ človek lepo izdelan logični sistem za rabo profesorjeve logike!).

Ključ, ki nam odpira pogled na Barbussovo duševnost, nam je dal članek Barbussovega prijatelja v »Les Nouvelles Littéraires« ob pisateljevi smrti. Po tem zanesljivo pričevanju je bil Barbusse vse do smrti rahločuten, fin, vase pogrežen, skoraj sanjarski človek. Kdor nima čuta za duševne posebnosti človeškega karaktera, bi lahko tudi po moskovskem romarju Barbussovi razliti črnilo zlobnih opazk o sentimentalnosti, romantiki in ne vem kakšnih pregrehanh »malomeščanskega« značaja. Toda deansko je bil prav v tej rahločutnosti Barbussove narave, v njegovi duševni zasajenosti skriti vrelci njegove strastne in neomajne ljubezni do človeka in človeštva in iz nje izvirajočega pacifizma.

Ne zaustavljamo se pri paradoksu, da je ta ognjevit, nasprotnik vojne, t. j. organizirane moritve velikih človeških množic, naposled iskal zavetja pri tistih, ki sanjajo o svetovni revoluciji, t. j. pri drugačnem, takisto organiziranem pokroju velikih množic, ljudi. Nedostopnost je stalna skušnjava vseh človekov, ki vedno stoji pred človeškim problemom, ali ne zahtevajo idealni smotri neidealnih sredstev; primerjamo samo kruto logiko Dostojevskega »Velikega inkvizitorja«. Toda Barbusse je pokazal z marsikatero gesto, da je bil predvsem globok in čustven razočaran človekoljub, in ta rahli, »sentimentalni« človek v njem je bil vedno močnejši od ideologa, od marksističnega ideologa, ki vse pojave razlaga z njih mehanično zavisnostjo od produkcijskega procesa. Barbusse je bil predvsem človek.

Nemara je treba to povedati zaradi tistih papirj, ki neprestano ponavljajo na učene agitacijske fraze in ki začeljajo sleherni duševni fines in krhko istovetnost s sentimentalnostjo in vsako personalnost z demagoškimi »malomeščanstvi«. Pomenjenih takih ljudi bodo nekega dne kar mehanično izginile razlike med ljudmi in narava bo rodila samo en tip, samo eno povprečno stopnjo nadarjenosti, ki ji ustreza zgolj »službeno« določeni življenjski standard. — V resnici pa narava ne pozna biološkega izenačevanja in ustvarja nenehno nove varčevanja človeških tipov, ki jim ustrežajo svoji življenjski pogledi.

Danes je v modi veter, ki naj izsuši človeško duševnost in izenači »gore in doline« v človeških zadevah. Toda te strme duševne razlike med ljudmi niso iz peska marveč iz dedne snovi, in tako se bo različnost človeških značajev nadaljevala v neskončnost. Prav zaradi tega se nekateri tako rekoč že rode kot »idealisti«, drugi kot »materialisti«; realisti in romantiki so zakoreninjeni v naravnih nujnostih. (Glej Muller Freileitens, »Charakter und Weltanschauung«.

Barbussov primer pa nazorno kaže, da se lahko iz sentimentalnega pesnika v viharjih dobah rodi avtor »Ogenja«, ne da bi v njem ugasil prvotna narava. Barbusse je ostal tudi kot pacifist in revolucionar sanjar in prikrit romantik.

Plesni večer Katje Delakove

V ponedeljek zvečer je v opernem gledališču poznana in epostovana koreografska pedagoginja Katja Delakova priredila plesni večer, pri katerem je kot plesnika sodelovala sama s svojo peteročlansko skupino (Vida Černe, Slavka Milanič, Silva Ravnikova, Branka Jeranova, Nora Truden). V samostojnih solonastopih, pa tudi v skupinskih plesih sta podprala nastop še švicarska preslaška Susi Weber in že internacionalno priznani plesalec Fritz Berger. Klavirsko spremljevanje je iz izčističnim okusom in popolno skladnostjo s plesnimi izvajalci oskrbel Mirko Trost.

Videti sem mogel zaradi koncerta »Zagrebskih madrilistov« le dobršno polovico plesnih podanij, v kateri pa so sode lovili vsi plesalci posamič ali v skupini.

Katja Delakova si je osvojila vse sodobne plesne pridobitve priznanih svetovnih pedagogov, upoštevajoč tako tehniko klasičnega baleta, kakor tudi na tej zgrajeno novodobno plesno vzgojo. Njene koreografske zasnove kažejo odlični smisel za čisto, kretjno, za popolno obvladani celotnega telesa, za točno in umno poglavitno v snovi, ki jo obsejajo posamezne stvaritve in ki je sedaj lirčno poetična, sedaj groteskna, satirična, literarna ali folklorna. Vsek ples poduševlja zanimiva temeljna ideja, ki je jasno in lahko razumljiva. Predvsem je občudovanja vredna za okrožena lepota vseh teh navidezno lahkih kotnih gibov, tako da nikjer nimaš vtisa v resnici naporne in vse duševne ter telesne moči zahtevajočega delovanja. K čistemu plesu je Delakova pridružila dekorativni element zanimivih modernih zamisli, njih kostumov, ki ne prikrivajo, a rafinirano dvigujejo skupno miselno stremeljenje po plesni umetnosti, zelo mnogo nadarjenosti in skoraj že visoko, plesno tehniko. Take serozne in moderne ter temeljite plesne šole bi potreboval, ako bi imel za to dovolj časa, tudi naš omenjeni balet.

Solo nastopi Fritz Bergerja in Susi Weber, ki sta se oba odlikovala tudi v lestnih koreografskih kompozicijah, so kazali odlične plesne kvalitete obojice, zlasti Fritz Berger je mojster, ki upravičeno zasluži svoj lepi mednarodni sloves.

Polno gledališče je bilo dokaz, da naša publika čimdalje bolj razumeva in ceni plesno umetnost Katja Delakova je veličnemu delu naših gledaliških oblikovalcev zelo ustregla, ako bi svoj lepo uspehi plesni večer ponovila.

Nova literatura o črni gori

Izmed knjig, ki smo jih v zadnjem času prejeli o črni Gori, gre prvo mesto nemški zbirki črnogorskih ljudskih povesti z naslovom »Helden, Hirten und Haiducken« (Albert Langen-Georg Müller, München). Profesor slavistike na praški nemški univerzi dr. Gerhard Gesemann, avtor obsežne sociološko-psihološke študije o črnogorcih, je prevel in strnil v smotr-

Monografija o novinarstvu. Wilhelm Waldkirch je pravkar izdal tri zvezde obsegaajoče delo »Die zeitungspolitische Aufgabe«. Prva knjiga obravnava postanek časnika, druga vpliv časnikov, tretja pa prikazuje v časniku kulturnega činitelja. O novinarstvu pravi pisec med drugim: »V nobenem pokliu ne velja pravilo, da se moraš neprestano učiti in delati na izpopolnitvi samega sebe, v večji meri kakor v novinarstvu. To neprestano stremenje je eden najspoznatnejših znakov pravega, res poklicanega časnikarja, pa naj bo izdajatelj ali urednik.« Waldkirch, ki je sam izdal velike liste, vidi eno poglavitnih nalog posameznega tiska v tem, da dela za sporazum med narodi. Moralno odgovorni novinarji se lahko v marsičem razlikujejo med seboj, toda ta naloga naj bi bila vsem skupna, kajti to je eden največjih in najusodnejših problemov naše dobe.

Sokrata in njegovo filozofijo zlasti v zvezi z začetki metafizike obravnava Helmut Kuhn v pravkar izšli knjigi »Sokrates. Ein Versuch über den Ursprung der Metaphysik«.

S P O R T

Kaj našim smučarjem najbolj primanjkuje

Prav nič se ne motijo oni, ki trdijo, da je postalo smučanje pri nas že takorekoč narodni sport in gotovo naštemo danes v Ljubljani sami preko 10.000 smučarjev.

A ravno tako gotovo je, da se danes že marsikateri šteje med smučarje, če le ima dokro prikrojen dres in dobre smučice, akoravno ima o smučanju in še posebej o likih čisto megleno pojme. Reči se mora, da je tehnično znanje naših smučarjev še na dokaj primitivni stopnji. Večina smučarjev trpi na neokretnejši in nesigurnosti v smučanju na strmehjših pobočjih ali v težjem snegu. Večina si pomaga kar sama čez početne težkote, zgubi pri tem mnogo dragocenih tednih in žrtvuje veliko truda čisto po nepotrebnem; in sam smučski tečaj pod strokovnim vodstvom zaleže več, kot večletno poskušanje po raznih travnikih.

Kdor se hoče izveždati stori to najlažje in najboljše, če si v primerem tečaju pridobi s sistematičnim in vztrajnim vežbanjem eno tehnične spretnosti, ki jih ta sportna panoga za varno in z užitkom zvezanjo kretanje po planinah zahteva. Slovensko planinsko društvo je, hoteč nuditi svojim članom možnost izpopolnitve v tej smeri, vpeljal stalne smučske tečaje v svoji postojankah na Veliki Planini in pri domu na Kravcu. V prvi postojanki je šola za začetnike, dočim so pri domu na Kravcu tedenski tečaji za one smučarje, ki sicer osnovne pojme smuke že obvladajo, a jim je treba poduka in vaje za like in kretanje v strminah. Da se omogoči prijavi čim širšim plastem, je SPD postavilo zelo ugodne pogoje: za 1 tedenski tečaj plača udeleženec za hrano in prenočišče in učnino le skupno Din 290.— Število tečajnikov je maksimirano. Snežne razmere na tej postojanki so baš v tem času najbolj zaželjive. Prijave sprejema pisarna SPD, Ljubljana Aleksandrova cesta št. 4/I.

Državno prvenstvo v alpski kombinaciji

JZSS razpisuje državno prvenstvo v alpski kombinaciji (smuk in slalom) za 25. in 26. januarja v Mrkopolju. Tekme izvede Zagrebški zimsko-sportni podsavez. Z ozirom na relativno majhno višinsko razliko, 440 m se vrši smuk na 2 različnih progah, katerih start je oddaljen drug od drugega ca 100 m. Start za prvi smuk je v sotoči dne 25. jan. ob 10. dopoldne, za drugi pa ob 15.30. Slalom se vrši 26. januarja, start ob 10. dopoldne, višinska razlika 220 m, ki se preskuša dvakrat.

Pravico do tekmovalstva imajo vsi pri JZSS verificirani tekmovalci. Prijavnine ni. Klubi morajo tekmovalce prijaviti najkasneje do 23. t. m. do 20. na saveznih tiskovnih na naslov: Zagrebški zimsko-sportni podsavez, Varšavska ulica 2a. Poznejše prijave se ne bodo upoštevale. Zrebanje startnih števil se vrši 24. januarja v gostilni Strelec v Mrkopolju ob 21. Tekmuje se po pravih in pravilnikih JZSS. Prvoplasirani postane alpski prvak v alpski kombinaciji za leto 1935-36. Razlagatelj rezultatov bo v Mrkopolju 2 uri po zaključku tekem v dvorani za prireditve v Mrkopolju, 30 najboljših tekmovalcev v smuku se plaštra za nadaljnje tekmovalstvo v slalomu.

Stanovanje in prehrano bodo dobili tekmovalci po ceni 36 Din dnevno, cena prenočišča pa je 10 Din od postelje. Prevoz v postaje Lovke in nazaj znaša 20 Din za osebo. Vsi zainteresirani klubi: naj javijo čas prihoda v Mrkopolj zaradi rezerviranja prenočišč in prehrane. V slučaju nepovoljnih snežnih razmer bodo tekmovalci pravčasno obveščeni.

Državno mladinsko prvenstvo v smučanju

J. Z. S. S. v zvezi z Udruženjem nastavnikov gimnastike kraljevine Jugoslavije, sekoja Ljubljana — razpisuje I. državno mladinsko in srednjošolsko prvenstvo v tekui in skokih za sezono 1935/1936.

Srednjošolsko državno prvenstvo je v izvedbi Udruženja nastavnikov gimnastike kraljevine Jugoslavije, sekoja Ljubljana, mladinsko državno prvenstvo pa v izvedbi Slalom kluba 34, Ljubljana. Tekmovalo se bo na Polzevem pri Višnji gori, v primeru neugodnih snežnih razmer pa se bo pravčasno objavila preložitvena termina ali krajša.

Pravico udeležbe ima mladina od 9. do 20. leta starosti, ki je v tekoči sezoni po možnosti tekmovala na mladinskih tekmah in se je pravočasno in pravilno prijavila.

Tekmovalje v tekui se bo vršilo: Kategorija A za starostno dobo od 9 do 12 let na 1 km, B 12 do 14 let na 2 km, C 14 do 16 let na 4 km, D 16 do 18 let na 6 km, E juniorji 18 do 20 let na 10 km.

Tekmovalje v skokih se bo vršilo samo v kategorijah B, C, D in E.

Tekmovalje v tekui se prične 1. februarja ob 15., v skokih 2. februarja ob 10.

Start za vse discipline je v neposredni bližini doma na Polzevem.

Prijavnine ni. Solska mladina se prijavi pri nastavniku gimnastike zvezo, kateremu pripada, ostala mladina pošlje prijave na naslov: Jugoslovanski zimsko-sportni savez, mladinski odsek Ljubljana, Tyrševa cesta 1/IV. do 28. januarja.

Zrebanje se vrši dne 30. januarja ob 19. v pisarni J. Z. S. S. Tyrševa cesta 1/IV, Ljubljana.

V državnem srednjošolskem prvenstvu v tekui tekmujejo dijaki posameznih srednjošolskih zavodov med seboj v ekipah za državno prvenstvo srednjošolskih zavodov ter istočasno posamezno za državno srednjošolsko prvenstvo posameznicev.

Prvoplasirani v vsaki disciplini postanejo »Državni mladinski prvaki« za leto 1935/36 v dotični disciplini in kategoriji. Trije prvoplasirani v vsaki disciplini in kategoriji prejmejo nagrade (diplome).

Objava rezultatov in razdelitev diplom se bo vršila v Domu na Polzevem eno uro po končanem tekmovalstvu.

Eventuelna preložitvena tekme se bo objavila.

S posebnim vlakom na olimpiado v Berlin. Od 1. do 16. avgusta 1936. Prireditelj »Putnik« skupno z nemškimi prometnim uradom v Beogradu dva izleta po osem dni s posebnim vlakom na olimpiado v Berlin. Odhod iz Ljubljane je v pelek 31. julija preko Maribora, Linca in Prage v Berlin. Povratek pa preko Münchena in Jesenice. Cena izleta, to je železniška vožnja od Ljubljane do Berlina in nazaj, stanovanje in zajtrk stane v II. razredu Din 1633.50 v III. razredu Din 1220.75. Doplačilo za privatno stanovanje je Din 378. Vstopnice k olimpijskim prireditvam niso v tej ceni vštete. Kdor se želi udeležiti tega cenenege izleta, naj se v lastnem interesu čimprej prijavi pri »Putniku« v Ljubljani, kjer dobi potrebne informacije in programe. Da se slehernemu omogoči udeležba na izletu, sprejema »Putnik« mesečna ali tedenska naplaila, ki se izletniku obrestujejo.

Izlet SPD na Vrši. SPD v Ljubljani prireditelj skupinski izlet v Erjavčovo koč na Vrši dne 18. t. m. s povratkom v nedeljo zvečer. Prijave sprejema pisarna SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4/I. Postojanka SPD je dostopna tudi manj izvežbanim smučarjem. Snežne prilike so prav ugodne, smučski tereni v okolici koč in na Slemenu izborni.

Kaj je dal Tyršev dom dosedaj čl. Sokolstvu?

Oni voditelji češkoslovaškega sokolstva, ki so sprožili svoječasno misel nakupa bivše Mihove palače v Pragi na manjšem mestu v sokolske svrhe, so se dobro zavedali, koliko to pridobila ne samo ČOS, temveč vse češkoslovaško Sokolstvo s postavitvijo svojega osrednjega doma. Ko je kasneje sledil nakup, pregradnja in končno leta 1925. slavna otvoritev ob navzočnosti predstavnikov vsega slovanskega sokolstva, smo se lahko na lastne oči prepričali, da bo igral Tyršev dom v bodočnosti Sokolstva prav važno vlogo. Saj je bil namenjen Sokolstvu kot središnja šola za prednjake, kot središče vsega delovanja ČOS, kot prijazen dom, kamor se lahko zateče vsak v Prago prispel Sokol, iz Češkoslovaške in od drugod.

Da je temu tako, naj povedo naslednji podatki: V 113 vadijskih šolah je šlo skozi vzorno telovadnico Tyrševega doma 5799 slušateljev, ženskih prednjakih šolah pa je bilo 5674 slušateljice; to pomeni, da je Tyršev dom dal češkoslovaškemu sokolstvu v enem desetletju skoraj 11.000 dobro izučenih vadijteljev in vadijteljke šole? To si lahko mislimo. In organizacija, ki ima tako močan vadijski kader, lahko tudi pokaže vedno in ob vsaki priliki svoje uspehe in svojo moč. Pa pojdemo dalje! Istotam je bilo dosedaj tudi 9 zveznih prosvetnih tečajev s povprečnim obiskom okrog 50 tečajnikov, ki so vsi postali predvodniki Sokolstva širom njihove domovine. V vadijskih in prosvetnih šolah pa je bilo tudi lepo število slušateljev iz ostalih slovanskih sokolskih zvez, tako da je Tyršev dom opravil svojo važnost tudi za ostale sokolske zveze. V Tyrševem domu je nadalje tudi izdajateljstvo sokolskih knjig in muzikalij. To je izdalo v teh desetih letih 525 knjig in 369 raznih glasbenih izdani, po večini spremljav za telovadne nastope in akademske točke.

Lahko bi našli še marsikaj, kar je dal Tyršev dom Sokolstvu, toda to naj zadošča. Vsekakor se lahko radujemo tudi mi velikega uspeha, ki ga je doseglo češkoslovaško Sokolstvo s svojim osrednjim domom. Želimo samo, da bi tudi ostale sokolske organizacije kmalu imele slična žarišča svojega delovanja.

Iz poljskega Sokolstva

Ob priliki 75letnice bivšega poljskega državnega predsednika in poznane glasnika Ignacija Jana Paderewskega je poklonilo poljsko Sokolstvo jubilejni sokolsko zvezno plaketo s poveljitvijo. Zveza se je v času zavzela za razširjenje smisla za telesno vzgojo. Priredila je najprej zvezne tekme svojih najboljših za prvenstvo, sedaj pa razpisuje nove tekme za vse poljske telovadne organizacije pod nazivom »Prvi telovadni koraki«, ki naj bi se vršile v Varšavi 19. svečana za organizacije iz štirih vzhodnih vojvodstev, v Katovicah 26. svečana pa za ostala vojvodstva. Omenili smo že zadnjič, da stoji poljsko Sokolstvo pred popolno reorganizacijo.

Vsa stvar ima svoj začetek in konec, da se je nameravalo vse telesnovzgojne organizacije v Poljski podrediti državnemu osrednjemu uradu za telesno vzgojo vrh tega pa združiti vse sportne in telovadne organi-

Državno prvenstvo v kombinaciji (tekui in skokih), ki bi se moralo vršiti v Mariboru v dne 18. in 19. jan. se zaradi nezadostnih snežnih razmer preloži na 25. in 26. jan. istotam. Opozarjamo, da so prijave tekmovalcev možne do 23. t. m. ter se zrebanje vrši 24. t. m. ob 19. v lovski sobi hotela Orel. Start za tek je dne 25. jan. ob 14. v Radvanju pri gostilni Anderle Skokli se vršijo dne 26. jan. ob 14.30 na skakalnici v Betnavi. Razglasitev rezultatov pa je 26. jan. v veliki dvorani hotela Orel. Vsi ostali podatki prejšnjega razpisa ostanejo v veljavi.

Iz LZSP (Službeno). Seja upravnega odbora danes ob 20. v damski sobi kavarne Emona. Pol ure prej seja mladinskega odseka. Prosimo točno in dolnostevilne udeležbe.

JASO. Jutri se bo vršila ekakurzija na Zelenci, Vožnja do Trčca bo četrtinska. Odhod ob 12. Zbirališče na glavnem kolektorju točno pol ure pred odhodom vlaka. Tovarši, prijavite se na društveni deski!

Tekme za ZP. Prihodnjo nedeljo se nadaljuje nogometni program pokalnih tekem za ZP. V drugem kolu so naslednji nasprotniki, in sicer ob 13.15: Grafika : Moste, ob 16: Hermes : Svoboda. Tekme se vrše na igrišču Hermesa ob vsakem vremenu. Vstop bo prost.

Turistično sportni odbor za dvig lahke atletike in pripravo atletov za olimpiado. (Službeno). Redne gimnastične vaje pod vodstvom sportnega učitelja g. Kleina se vrše radno in sicer: za klube Ilirija, Jadran in Planina vsak ponedeljek ob 20. do 22. sredo do 20.30 in petek ob 20. v telovadnici na liceju, Bleiweisova c., za klube Korolan, Primorje in Sloga vsak torek, četrtek in soboto ob 19. naprej. Tehnični trening za metale vsako nedeljo dopoldne ob 9.30, cross-country trening (v slučaju lepega vremena), hitra hoja (v slučaju slabega vremena) dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo ob 18. in nedeljo dopoldne ob 9.30, vse na igrišču Primorja, Tyrševa cesta. Pozivamo vse atletičarje, naj redno in točno obiskujejo treninge, zlasti oni, ki pridejo v poštev za moštvo reprezentance Ljubljane.

S.K. Reka (nogom. sekcija). Pozivajo se igrači, da takoj izročijo svo opremo g. Saju.

Vremensko poročilo: Ratče - Planica po stanju večer: —3 C, barometer pada, visoka megla, 10 cm sneja. Kranjska gora po stanju večer: —3 C, barometer pada, visoka megla, 10 cm sneja. Vršič, Krnica, Tamar po stanju večer: 25 cm sneja. Bistrica - Boh, jezero po stanju večer: 0 C, zelo oblačno, mirno, snega ni. Bled - Jezero po stanju večer: —3 C, oblačno. Planina Vogel 15. januarja: —3 C, veter severozapadni, v dolini megla, na planinah jasno. Smuka idealna. Planina na Kraju 14. januarja: —3 C, jasno, snega 160 cm, v solnih lešah srenjati, v senci pršči. Smuka prav dobra. Pokljuka 15. januarja: —4 C, oblačno, mirno, sneti, pršči, smuka prav dobra.

Sokolstvo

zacije v Zvezo sportnih zvez. Načrt pa je naletel na gotove težkote organizacijskega, gospodarskega in tudi pravnega značaja, ker je pregledoboko posegal v samostojnost poednih organizacij. Zlasti se je poljsko Sokolstvo kot največja in najboljša telovadna organizacija branila, da bi se jo vzporedilo s katerimkoli sportnim združenjem. Stavili so kompromisni predlog, naj se organizirajo sportne organizacije za sebe, telovadne pod vodstvom Sokolstva pa zase. Seve, da stvar še ni razčiščena. Pripominjamo, da obstoji v Poljski poleg poljskega še ukrajinsko Sokolstvo, dalje pa nekaj ruških in češkoslovaških sokolskih edinic ter poleg njih tudi še nemški turnerji in nekatere delavske telovadne organizacije. Kako se bo stvar dokončno rešila, še ni znano. Vsekakor pa je vojšled vsem tem spremembam pripravilo poljsko Sokolstvo primerno reorganizacijo svojega sedanjega ustroja, da bi se tako lažje pripravilo za svojo vodilno vlogo na čelu telovadne zveze poljskih telovadnih organizacij. Glavno bo obsegala reorganizacija povečanje področja strokovnih vzgojnih organov, zveznega, župnih in okrožnih natečajstev ter najbrž tudi pridruženje dosedanjega velikožupnega sestava, ki datira še iz prvih let po uedinjenju poljskega Sokolstva tik po završeni osvoboditvi poljskega naroda.

Sokolsko društvo Ljubljana-Siška ima v nedeljo 26. jan. ob 9. svoj redni občni zbor. V petek 24. jan. ob 20 pa bo članski sestanek v svrhu razgovora za kandidatno listo za novo društveno upravo. Občni zbor in sestanek se bosta vršila v veliki dvorani Sokolskega doma v Siški.

Iz Kranja

Narodna čitalnica v Kranju obvešča vse članstvo, da se vrši v smislu § 12 družbenih pravil 73. redni občni zbor društva dne 23. januarja t. l. ob 20. v prostori bivše kavarne v Narodnem domu. Dnevni red: poročilo podpredsednika in ostalih funkcionarjev, volitev društvenega odbora, določitev članarine in službenosti.

Iz Trbovelj

Zaključek bolničarskega tečaja RK v Trbovljah. Tečaj za prostovoljne bolničarje (čarke), ki se je pričel lani 4. novembra, je bil 10. januarja zaključen. Bil je 42 predavaj iz teorije in 22 iz praktičnih vešč, ki so trajale po 2 uri. Predavali so o anatomiji in fiziologiji ga. dr. Pirc-Režunova, o higieni in nalezljivih boleznih ga. dr. Jeglič-Glabočnikova, o prvi pomoči pri nesrečnih slučajih g. dr. Jegsterle, o neži bolnikov s praktičnimi vajami g. dr. Cizelj, o organizaciji zdravstvene in bolniške službe g. Slogana in o administraciji in vlogi RK predsednik g. Omiruz. Tečaj je obiskovalo 9 vojnih obveznikov in 19 žensk. Pri izpitu so bili diplomirani 4 bolničarji (čarke) z odličnim, 8 s prav dobrim in 7 s dobrim uspehom, 4 kandidati niso bili izprežani. Tečajniki so prejeli spričevala. V imenu tečajnikov sta se gg. predavateljema zahvalila za nesebični trud g. Frane Sušnik in ga. Vodiškova, posebno pa še gg. zdravnikom in zdravnicam, ki so klub prezaposlenosti ločno izvršili predavanja po programu.

